

gościńiec

białski

Miejska Biblioteka Publiczna
Białej Podlaskiej
DZIAŁ INFORMACJI, BIBLIOGRAFII
I WIEDZY O REGIONIE Nr 1
ul. Warszawska 21-500 Biała Podlaska
tel. (083) 343 33 11
ROK 2002
BEZPŁATNY

ISSN 1643-5303

czasopismo samorządu powiatu bialskiego

www.powiatbialski.lubelskie.pl

SZANOWNY CZYTELNIKU - MIESZKAŃCU POWIATU BIAŁSKIEGO!

Oddajemy do Twoich rąk pierwszy numer kwartalnika samorządowego, który w zamyśle jego twórców ma pełnić elementarną funkcję informacyjno-promocyjną wobec naszego powiatu i regionu. Chcemy stanowić swoistą kronikę najistotniejszych wydarzeń będących udziałem Społeczeństwa Powiatu Białskiego i Jego Samorządu. Będzie nam miło, gdy przy okazji staniemy się interesującym miejscem wymiany myśli, poglądów i komentarzy na tematy obecne w codziennym życiu. Pragniemy inspirować ciekawe inicjatywy społeczne o charakterze kulturalnym, oświatowym i gospodarczym. Być źródłem wiedzy o historii i dniu dzisiejszym naszej Małej Ojczyzny.

Celem naszym jest m.in. poruszenie ludzi

biernych, prezentacja sylwetek osób aktywnych, odnoszących sukcesy w różnych dziedzinach życia. Możemy także służyć reklamą wszelkiej pozytywnej działalności.

Jesteśmy otwarci na krytykę i polemikę, zatem zapraszamy do współpracy różne osoby i instytucje, którym nieobca jest sprawa wszechstronnego rozwoju naszego powiatu i oraz pomyślność jego obywateli. Obiecujemy nie przegapić żadnej okazji, sygnału i miejsca, w którym dzieje się coś społecznie użytecznego.

Bądź naszym stałym czytelnikiem. Napisz do nas. Określ swoje oczekiwania wobec „Gościńca Białskiego”.

Redakcja

W NUMERZE M.IN. * rozmowy z Przewodniczącym Rady Powiatu i Starostą Białskim

* o pracy Rady i Zarządu Powiatu

* o Międzynarodowym Festiwalu Chórów Kolędniczych

* o jubileuszu gminy Terespol

* informator samorządowy

* o funduszach pomocowych UE

* o wyróżnieniu „Dobre, bo bialskie” * budżet powiatu 2002 * o kulturze i oświacie w powiecie

POZNAJ NASZE WŁADZE

Prezydium Rady Powiatu. Od lewej: Janusz Żuk, Henryk Jakubiuk (przewodniczący), Jan Kurowski, fot. Bogdan Sozoniuk

Rada Powiatu Bielskiego liczy 45 radnych. Kieruje nią trzyosobowe Prezydium z przewodniczącym Rady **Henrykiem Jakubiukiem** oraz wiceprzewodniczącymi: **Janem Kurowskim** i **Januszem Żukiem**. Radni pracują na sesjach plenarnych i w komisjach: Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego - przewodniczący **Adam Szulik**, Budżetu i Finansów - przewodniczący **Janusz Żuk**, Infrastruktury Gospodarczej i Promocji - przewodniczący **Tadeusz Winiarek**, Oświaty, Kultury i Sportu - przewodniczący **Artur Grzyb**, Rewizyjnej - przewodniczący **Zbigniew Kot**, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska - przewodniczący **Andrzej Ciesielczuk**, Zdrowia i Pomocy Społecznej - przewodniczący **Marek Maleszyk**.

Rada powiatu jest organem uchwałodawczym i kontrolnym. Uchwały realizuje organ wykonawczy powiatu - Zarząd Powiatu. Skład zarządu wybiera rada. Na jego czele stoi przewodniczący, który jest jednocześnie starostą powiatu i kieruje Starostwem Powiatowym oraz reprezentuje powiat na zewnątrz. Obecnie funkcję tę pełni **Bogusław Żądło**.

Zarząd Powiatu Bielskiego liczy 5 osób (oprócz starosty- wicestarosta **Stanisław Zaniewicz** oraz 3 członków: **Jan Jańczuk**, **Tadeusz Włodarczyk**, **Marian Żelisko**). W jego pracach uczestniczy również skarbnik powiatu **Kazimiera Piotrowska** i sekretarz powiatu **Jerzy Zalewski**.

Radni Powiatu Bielskiego:

Kazimiera Adamiec, Jan Bandzarewicz, Henryk Biegajło, Władysław Chilczuk, Stanisław Chomczyński, Andrzej Ciesielczuk, Jacek Danieluk, Waldemar Drożdżuk, Jarosław Dubisz, Zbigniew Głowacki, Jerzy Golec, Artur Grzyb, Henryk Jakubiuk, Krzysztof Jakubiuk, Stefan Klimczak, Krzysztof Kłab, Marian Kocyc, Wojciech Kołodyński, Tadeusz Korszeń, Włodzimierz Kościuczyk, Zbigniew Kot, Stanisław Krzymowski, Jan Kurowski, Tadeusz Łazowski, Marek Maleszyk, Elżbieta Markiewicz, Wojciech Miechowicz, Adam Nowosielski, Wiesław Panasiuk, Stefan Polubiec, Andrzej Sawicki, Henryk Semeniuk, Elżbieta Szczęśniak-Paszkiwicz, Halina Szkodzińska, Zbigniew Szolucha, Teresa Szpilewicz,

fot. Bogdan Sozoniuk

Obrazy Zarządu Powiatu. Od lewej: Krystyna Filipiuk (protokolant), Tadeusz Włodarczyk, Jan Jańczuk, Bogusław Żądło (starosta bielski), Stanisław Zaniewicz (wicestarosta), Marian Żelisko i Kazimiera Piotrowska (skarbnik powiatu).

Adam Szulik, Ryszard Turyk, Tadeusz Winiarek, Tadeusz Włodarczyk, Ryszard Wrzaszcz, Stanisław Zaniewicz, Bogusław Żądło, Marian Żelisko, Janusz Żuk.

(Red.)

Z prac Zarządu Powiatu Białskiego

(styczeń - luty 2002)

Zarząd Powiatu Białskiego, na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 2002 pozytywnie zaopiniował projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Żalutynie, w którego skład wchodzi sześćioletnia szkoła specjalna, publiczne gimnazjum oraz internat.

Stanowisko w sprawie likwidacji Ośrodka i powołania Zespołu Szkół Specjalnych przy Domu Pomocy Społecznej w Kozuli Zarząd Powiatu przedstawił Radzie Pedagogicznej Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego oraz rodzicom wychowanków.

Wychowankowie Żalutynia będą kontynuowali naukę w nowo powołanym Zespole Szkół Specjalnych, do którego będą też uczęszczały dzieci obecnie przebywające w Kozuli. Funkcję internatu będzie pełnił Dom Pomocy Społecznej. Dzieci będą w nim przebywały na zasadach pensjonariuszy tego Domu.

Przyczyną likwidacji Ośrodka w Żalutynie jest zły stan techniczny budynków. Realizacja wszystkich zaleceń Sanepidu, Straży Pożarnej i nadzoru budowlanego wymaga nakładów w finansowych porównywalnych do budowy nowych obiektów. Biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa oraz właściwych warunków mieszkalnych i edukacyjnych, Zarząd podjął tę decyzję zdając sobie sprawę, iż łączy się to ze zwolnieniami pracowników. W nowo powołanym Zespole Szkół Specjalnych w Kozuli będą zatrudnieni tylko nauczyciele z Żalutynia. Zarząd będzie też rozważał możliwość zatrudnienia nauczycieli w innych placówkach Powiatu zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Nauczyciele SOS-W w Żalutynie wystąpili z inicjatywą powołania stowarzyszenia, które będzie prowadziło niepubliczną placówkę oświatową dla dzieci specjalnej troski. W związku z tymi planami nauczyciele poprosili o nieodpłatne przekazanie majątku po zlikwidowanym Ośrodku. Zarząd widzi taką możliwość, ale

decyzję w tej sprawie podejmie rada powiatu. Rodzice wychowanków SOS-W w Żalutynie, którzy na zaproszenie Zarządu Powiatu wizytowali placówkę w Kozuli (przybyła ponad połowa zainteresowanych rodziców), z zadowoleniem przyjęli propozycje umieszczenia tutaj ośrodka i byli gotowi przenieść swoje dzieci choćby od zaraz.

Zarząd Powiatu ogłosił drugi przetarg na sprzedaż nieruchomości ZOZ w Międzyrzeczu Podlaskim oraz do jego przeprowadzenia powołał komisję przetargową. **Nieruchomości te to:**

Nieruchomość zabudowana budynkiem administracyjnym przy ul. Staromiejskiej 20. Powierzchnia nieruchomości wynosi: 815 m², a jej cena wywoławcza: 230 480 zł, w tym: działki 20 880 zł i budynków 209 600 zł. Nieruchomość zabudowana obiektem kontenerowym przy ul. Warszawskiej 38. Powierzchnia nieruchomości wynosi: 824 m², a jej cena wywoławcza: 64560 zł, w tym: działki 19760 zł i budynków 44800 zł.

Ogłoszono również przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości będącej własnością Powiatu Białskiego położonej w Międzyrzeczu Podlaskim przy ul. Lubelskiej 63, którą stanowi zespół pałacowo-parkowy o pow. 52763 m². Cena wywoławcza wynosi 749610 zł.

W celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych przez rozpoznanie ich potrzeb, poradnictwo, oraz inne formy pomocy, Zarząd Powiatu powołał Zespół do spraw przeciwdziałania przemocy.

Członkowie Zespołu wykonują swoją pracę społecznie. Głównymi zadaniami Zespołu będzie rozpoznawanie potrzeb środowiska w zakresie pomocy prawnej, socjalnej, medycznej i psychologicznej oraz koordynowanie działań podejmowanych przez poszczególne jednostki i organizacje skierowanych na udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym. Obsługę techniczną zespołu oraz warunki lokalowe zapewnia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej. Zarząd Powiatu uhonorował za rok 2001

wyróżnieniem Starosty Białskiego „Dobre, bo białskie” pięć firm, przedsiębiorców i gospodarstw rolnych z terenu Powiatu Białskiego, które wniosły znaczny wkład w jego rozwój i promocję. (Laureatów przedstawiamy na stronie 7 i 8 „Gościńca Białskiego”). Statuetkę i dyplom Starosty Powiatu Białskiego wyróżnieni otrzymali w dniu 11 stycznia tego roku podczas noworocznego spotkania Starosty Białskiego z przedstawicielami białskiego życia gospodarczego i reprezentantami samorządów różnego szczebla. W spotkaniu wzięło udział ponad 200 osób.

Ważniejsze spotkania i narady.

Starosta Białski spotkał się z Wicewojewodą Lubelskim. Spotkanie było poświęcone pozyskaniu środków na działalność PUP.

W Starostwie Powiatowym odbyła się narada gminnych komitetów przeciwpowodziowych z terenu Powiatu Białskiego z udziałem przedstawicieli Komitetu Powiatowego i Wojewódzkiego. Omówiono stan zaopatrzenia w sprzęt i materiały do bezpiecznej ochrony oraz sposób ostrzegania przed powodzią. Jest szansa na otrzymanie środków łącznie za pośrednictwem Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obywatelskich LUW. W zakresie zarządzania kryzysowego zwrócono uwagę na potrzebę skoncentrowania działań różnych służb w jednym ośrodku. Aktualnie na terenie powiatu zagrożenie powodzią nie występuje.

W dniu 25 stycznia delegacja Powiatu Białskiego i Białej Podlaskiej wzięła udział w spotkaniu z wicepremierem Jarosławem Kalinowskim i ministrem Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych Stanisławem Żelichowskim. Omówiono problemy powstałe wokół inwestycji „Lotnisko i strefa gospodarcza Biała Podlaska”. Delegacja białska uzyskała zapewnienie, że ta sprawa będzie tematem obrad na jednym z najbliższych posiedzeń KERM i jest duża szansa na uzyskanie kompromisu. Rozmawiano również o zakupie taniego prądu z Białorusi, za który jest możliwość zapłaty produktami rolnymi pochodzącymi od producentów między innymi z terenu Powiatu Białskiego.

Bogdan Sozoniuk

Wiek - 53 lata. Rodzina - żona Irena, dzieci - Joanna i Radosław
Wykształcenie wyższe - inż. rolnictwa oraz mgr chemii. Mieszka i pracuje w Wisznitach

*Jak ocenia pan pierwszą kadencję samorządu powiatowego?

- Uważam, że to było właściwe podejście parlamentu i rządu, iż powstały struktury samorządowe wyższego szczebla: powiatowe i wojewódzkie. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż wcześniej samorządy gminne sprawdziły się w praktyce. Powołanie wyższych struktur samorządu, nie było więc ryzykiem, a kontynuacją i próbą wcześniej rozpoczętych reform. Sądzę, że samorządy powiatowe zdały egzamin, chociaż w tej pierwszej kadencji nie miały zbyt wielu uprawnień. Administracja rządowa trzymała jednak pewne parytet w swoich rękach, chociażby po to, by sprawdzić jak sobie radzi nowy samorząd.

* Czy wybrańcy białkopodlaskiego społeczeństwa nie zawiodą swojego elektoratu? Na ile podejmowane uchwały, działalność wykonawcza starostwa sprzyjają mieszkańcom?

- Wybrańcy do rady są reprezentantami wyborców i to oni mogą ich oceniać. Jak mi się wydaje, na samym początku było pewne upolitycznienie rady. Wynikało to z

Powiaty się sprawdziły

Z Henrykiem Jakubiukiem, przewodniczącym Rady Powiatu Białskiego, rozmawia Janusz Chomiuk

VIII 357C

faktu, że trzy ugrupowania polityczne wygrały u nas wybory do samorządu politycznego. PSL - 19 radnych, AWS -16 i SLD - 10. Początki formowania się władz powiatowych były trudne. Powstała bowiem koalicja PSL z AWS, chociaż nie przejęła ona całkowitej władzy w powiecie. Zarówno w radzie, jak i w starostwie. Wiceprzewodniczącym rady został przedstawiciel SLD. Przedstawiciele tej partii znaleźli się także w komisjach. Staraliśmy się, żeby nasza rada nie miała charakteru czysto politycznego.

* Jakie pan widzi różnice pomiędzy starymi powiatami, a obecnymi?

- Różnica wynika po prostu z upływu czasu, w którym znalazły się struktury powiatowe. Po 25 latach społeczeństwo i problemy społeczeństwa polskiego, czy bliżej naszego podlaskiego, stały się bardziej rozszerzone i inne, a elektorat stał się bardziej wymagający. Myślę, że tamte struktury były dobre, a powiaty były bliżej swojego obywatela. Inny był sposób zarządzania, a wyborcy nie mieli wpływu na obsadę i kompetencje stanowisk w powiecie. Dzisiejsze powiaty mają wyższą rangę i zasługują na wyższą ocenę, i ta struktura powiatowa jest niezbędna. Pomimo pewnych niedoskonałości, są bliższe sprawom społecznym. Potrafią wspólnie z gminami scalić swoje wysiłki dla dobra lokalnego społeczeństwa.

* W jednym z wywiadów wiceprzewodniczący rady powiatu Jan Kurowski przyznał, iż przy ustalaniu wielkości zatrudnienia w starostwie kierowano się bardziej czynnikiem ludzkim, niż racjonalnością. Efektem jest przerost zatrudnienia, czego

jaskrawym przykładem było m.in. przekazanie w ub. roku części pieniędzy z subwencji drogowej na place dla urzędników. Czy tak powinno być?

- Mój punkt widzenia jest inny. Środki na utrzymanie struktur powiatowych, rady powiatu i starostwa, nie znalazły się bowiem w wydzielonej grupie finansów powiatu i stąd zaszła konieczność sięgania po pieniądze z subwencji drogowej. Jeśli chodzi o wspomniany czynnik ludzki, to muszę przypomnieć, że przejeśliśmy 188 pracowników przypisanych do powiatu i mieliśmy z tego wybrać grupę 97 osób. Czyli zatrudnienie mogło znaleźć 50% osób. Kierowaliśmy się ich fachowością i strukturą powiatowe nie były utworzone przypadkowo. Stosownie do rangi i kompetencji, jakie nadano powiatom, musieliśmy powołać takie, a nie inne wydziały. Ewenementem jest też posiadanie wydziałów zamiejscowych starostwa, co sprzyja lepszej obsłudze interesantów. Stąd też może i ta większa liczba zatrudnionych. Delegatury uważaliśmy jednak za niezbędne, by samorząd mógł spełniać swoją służebną rolę wobec społeczeństwa.

* Chciałbym prosić o odniesienie się do czterech istotnych dla powiatu problemów. Zapowiadane połączenie powiatu ziemskiego i grodzkiego. Przeciąganie się decyzji wobec rozbudowy lotniska i całej ogromnej strefy wokół, terminu wyborów samorządowych i sposobu liczenia głosów, a także o bulwersujących wielu rolników i polityków chłopskich propozycjach zaledwie 25 proc. dopłat unijnych dla naszego rolnictwa.

- Jeśli chodzi o połączenie obu powiatów, to pomysł ten pojawił się pod koniec rządów Jerzego Buzka, kiedy minister Płoskonka wystąpił z takim pismem. Wynikało to z ustawy sejmowej, iż po 2 latach funkcjonowania samorządów powiaty ziemskie i grodzkie miały się wypowiedzieć odnośnie woli połączenia lub nie. Także na terenie naszych powiatów omawiano ten temat i większość głosów, zarówno na szczeblu powiatu grodzkiego, jaki i ziemskiego, wypowiedziano się przeciwko łączeniu powiatów. Zdecydowały o tym m.in. względy finansowe. Przy dużym niedoborze środków przejęcie szkół rangi powiatowej z terenu miasta, wymagałoby szukania pieniędzy za dofinansowanie oświaty. A i tak pochłania ona ok. 40 proc. budżetu powiatowego. Myślę, że w przyszłości do tego tematu powróci się, bo wspólny powinien być interes miasta i powiatu. W zakresie ekologii, szkolnictwa wyższego, infrastruktury np. taka współpraca jest niezbędna.

Jaki będzie kształt nowej ordynacji wyborczej, to trudno dzisiaj przesądzać. Wiadomo jednak, że zostanie zmniejszona liczba radnych. Osobiście uważam to za błąd. Pozbawia się przez to reprezentatywności pewne grupy mieszkańców. Przy zmniejszeniu liczby radnych, będą sytuacje, że

niektóre sołectwa, gminy czy powiaty będą pozbawione swojej reprezentacji na wyższym szczeblu samorządowym. Doprowadzić to może do różnych niepokojów, konfliktów społecznych. Reprezentant danego terenu nie wypełni oczekiwań grupy wyborców z innego sołectwa czy gminy. Myślę, że można to było rozwiązać inaczej. Zostawić liczbę radnych, a zmniejszyć diety. Radni nie są pazerni. Z rozmów wynika, że wystarczy im zwrot kosztów podróży i pewna równowartość za stracony czas pracy, co jest istotne szczególnie w rolnictwie. Przy zachowaniu więc koniecznej oszczędności, nie naruszyłoby się struktur samorządowych, do których społeczeństwo już się przyzwyczyło. Zarówno przy wyborach do gmin, jak i samorządów powiatowych i wojewódzkich.

Odnośnie lotniska, to pytania należy bardziej kierować do prezydenta miasta, wójta gminy Biała Podlaska i starosty, bo oni są organami, które na drodze administracyjnej powinny dochodzić zachowania się organów rządowych. Ja od siebie stwierdzam, iż na Podlasiu brakuje takiej inwestycji, która wyrwałaby je z nicości i marazmu, jaka zaczyna się rysować przed naszym regionem. Przecież 70% gospodarki stanowi rolnictwo i ci ludzie gdzie się muszą znaleźć.

Może lotnisko nie rozwiąże wszystkich problemów, ale na jakiś okres zapewni byt kilku tysięcy rodzin. Oddzielna kwestią jest sprawdzenie wiarygodności tego inwestora, czemu może sprzyjać chociażby stopniowe realizowanie tej inwestycji. Wszyscy jednak czekamy na tę inwestycję, a może i jaką inną.

* A propozycja dopłat unijnych ?

Twarde stanowisko Unii Europejskiej wynika z analizy samej Unii. Ona staje przed problemem przekonstrowania się wobec kandydatów przystępujących do tej organizacji. Na pewno dla polskiego rolnictwa proponowane dopłaty są znikome. Zważywszy dodatkowo wydajność, która jest dwukrotnie wyższa w krajach Unii. Z pewnością trzeba jeszcze negocjować, być może Unia ustąpi jeszcze w niektórych kwestiach, ale myślę, że trzeba cieszyć się z tego, co proponują. Są to pieniądze gotowe (fundusze strukturalne). Chociaż z drugiej strony, to trzeba stwierdzić, że Unia i tak już na nas dużo zarobiła. Myśmy się stali bramą na Wschód, przez którą wszedł biznes Zachodni i powinni nam spłacić dług wdzięczności. Nie chcę pomniejszać rangi innych państw kandydujących, ale Polska powinna być szczególnie doceniona w tym przypadku.

VII Marsz Szlakiem Legionów po Podlasiu,

upamiętniający działania I Brygady Legionów na naszych terenach w 1915 r. odbędzie się w dniach **27 - 30 czerwca 2002 r.** W imprezie tej, która odbywa się pod patronatem Starosty Białskiego, weźmie udział ponad 150 osobowa grupa młodzieży z terenu całej Polski.

Organizatorzy planują zwiedzenie Miejsce Pamięci Narodowej, konkurs wiedzy o Legionach i pieśni legionowej, konkurs strzelecki, ogniska, zwiedzanie

SZLAKIEM LEGIONÓW PO PODLASIU

wystawy nt. Marszałka Józefa Piłsudskiego i Orła Białego.

Ze względu na znaczny koszt przedsięwzięcia organizatorzy - Komenda Główna Związku Strzeleckiego "Strzelec" - Organizacji Społeczno-Wychowawczej, Jednostka Strzelecka 2001 Biała Podlaska, Szkoła Podstawowa w Konstantynowie i Jednostka Wojskowa w Białej Podlaskiej zwracają się z gorącą prośbą o

dofinansowanie Marszu - imprezy przypominającej tradycje niepodległościowe Podlasia.

Dary pieniężne można przekazywać na konto:

Bank PKO S.A. BP Biała Podlaska
nr: **92 10201260 113070309**
N.Z.Z.A.K.
z dopiskiem
„Marsz Szlakiem Legionów”

Ocena stanu bezpieczeństwa w Powiecie Białskim w 2001 roku była przedmiotem analizy na Sesji Rady Powiatu w dniu 29 stycznia br.

Informacje o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego przedstawił podinspektor Mirosław Sobczuk pełniący obowiązki Komendanta Komendy Miejskiej Policji, a o zagrożeniach pożarowych mówił mł. bryg. Józef Szepeta - Szef Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Białej Podlaskiej.

Bezpieczeństwo i Porządek Publiczny

Na zagrożenie przestępczością w powiecie białskim wpływ ma jego przygraniczne położenie przy szlakach komunikacyjnych wschód - zachód. W trosce o poprawę bezpieczeństwa a mieszkańców i efektów pracy policji, KMP współpracuje ze Strażą Miejską, Strażą Graniczną, Żandarmerią Wojskową oraz Strażą Leśną.

W 2001 r. Komenda Miejska Policji przyjęła 7.894 zgłoszeń o naruszenia prawa. Na przysłowiowym „gorącym uczynku” zatrzymano 789 osób.

Z raportu policyjnego można wnioskować, iż w ubiegłym roku nieco spadła liczba wypadków drogowych. Ich głównymi przyczynami były: nadmierna prędkość, nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu, często też niedostosowanie

do warunków pogodowych. Brawura i brak wyobraźni w połączeniu z alkoholem, była jedną z ważniejszych i najczęstszych przyczyn wypadków drogowych i kolizji. Nietrzeźwi uczestnicy ruchu przyczynili się do powstania 56 wypadków, z czego 33 osoby to kierujący pojazdami, a 20 - piesi. W wypadkach drogowych znaczny udział mieli piesi i rowerzyści. W 2001 r. piesi spowodowali 39 wypadków, w których 34 osoby zostały ranne, a 7 zginęło na miejscu. Smuci fakt, że w wypadkach tych ginęły także dzieci. Jednak ogólna liczba ofiar wypadków znacznie się zmniejszyła.

Praca KMP to nie tylko interwencje drogowe, ale przede wszystkim zadania dochodzeniowo - śledcze. W analizowanym roku 2001 wszczęto w powiecie 6.305 postępowań przygotowawczych. Dynamika działań wyniosła 113,1 proc. Pomimo

wzrastającej sukcesywnie liczby przestępstw, skuteczność pracy pionu dochodzeniowo - śledczego wzrosła o 8 proc. Jako dobre należy ocenić także wyniki uzyskane w dziedzinie walki z narkomanią, która staje się coraz większym problemem społecznym, dotyczącym zwłaszcza ludzi młodych. Liczba stwierdzonych czynów jest mniejsza niż w latach ubiegłych, ale nadal utrzymuje się na dość wysokim poziomie.

Pożary i zagrożenia miejscowe

W roku 2001 na terenie działalności Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Białej Podlaskiej powstało ogółem **1 3 5 9** zdarzeń wymagających interwencji jednostek straży pożarnej (wzrost w stosunku do 2000 roku o 2%). Spośród nich wymienić należy 690 pożarów i 649 miejscowych zdarzeń.

Najwięcej pożarów powstało w gospodarstwach rolnych. Najczęstszą przyczyną ich powstania była nieostrożność osób dorosłych (63%), osób nieletnich, a także podpalenia, wady lub nieprawidłowa eksploatacja urządzeń elektrycznych i grzewczych. Największą ilość zdarzeń (pożary, miejscowe zagrożenia i

alarmy fałszywe) wystąpiła w Międzyrzeczu Podlaskim i Terespolu oraz w gminach: Terespol, Biała Podlaska, Międzyrzecz Podlaski, Piszczaci Zalesie.

W 2001 roku odnotowano także wzrost innych miejscowych zagrożeń, których najczęstszymi przyczynami było: niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu, gwałtowne opady atmosferyczne, huragany i silne wiatry oraz nietypowe zachowanie się zwierząt i owadów. Powstałe w 2001 roku zdarzenia spowodowały **28 ofiar śmiertelnych i 238 osób rannych**. Analiza sytuacji pożarowej, innych miejscowych zagrożeń i wyników czynności kontrolno-rozpoznawczych za 2001 rok, wskazuje, na znaczne zagrożenie pożarowe na terenie powiatu białskiego.

Wzrost ogólnej ilości zdarzeń w porównaniu z rokiem 2000, a w szczególności innych miejscowych zagrożeń, nakreśla potrzebę podejmowania dalszych działań profilaktycznych oraz utrzymywania wysokiej gotowości operacyjno-technicznej jednostek systemu ratowniczo-gaśniczego PSP i OSP.

(opracowała Agnieszka Madej)

Szanowny Rolniku **UBEZPIECZ SIĘ!**

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi na posiadacza gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 1 hektar ciąży obowiązek zawarcia ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Ubezpieczenie obowiązkowe odpowiedzialności cywilnej rolników chroni zarówno sprawcę przed nieprzewidywanymi wydatkami

finansowymi, jak również gwarantuje poszkodowanym uzyskanie należnych świadczeń i odszkodowań. Niespełnienie tego obowiązku skutkuje nie tylko brakiem ochrony ubezpieczeniowej w razie wyrządzenia szkody, ale też koniecznością uiszczenia opłaty karnej na rzecz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w wysokości przekraczającej wartość składki za ubezpieczenie. (red)

Honorowe wyróżnienia Starosty Białskiego

"DOBRE, BO BIALSKIE"
za rok 2001 zostały wręczone

Celem tych nagród ustanowionych w roku 2000 przez Starostę **Tadeusza Łazowskiego**, jest uhonorowanie dorobku firm z terenu Powiatu Białskiego, które wniosły znaczny wkład w jego rozwój i walnie przyczyniły się do jego promocji.

Zgodnie z przyjętymi kryteriami:

- Ilość stworzonych miejsc pracy
- Dodatnie wyniki finansowe
- Uczestnictwo w życiu społeczności lokalnych (działalność charytatywna, sponsoring itp.)
- Promocja powiatu poprzez jakość produktu (usługi) i skalę jego obecności na rynku,

na wniosek Zarządu Powiatu, Starosta Białski **Bogusław Żądło** wyróżnił za 2001 rok Statuetką "DOBRE, BO BIALSKIE" 5 firm i producentów funkcjonujących na terenie Powiatu Białskiego.

Wręczenie statuetek miało miejsce **11 stycznia 2002** podczas corocznego spotkania noworocznego Starosty Białskiego i władz samorządowych powiatu z przedstawicielami życia gospodarczego regionu.

(B.S.)

Laureaci wyróżnienia
"Dobre, bo białskie"
w roku 2000

- ▶ Polskie Konsorcjum Gospodarcze S.A. Oddział w Koroszczynie
- ▶ Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "Felix" w Rossoszu
- ▶ Stadnina Koni Spółka z o.o. w Janowie Podlaskim
- ▶ UNO-FRESCO-TRADEX Spółka z o.o. w Warszawie Zakład Produkcyjny w Janowie Podlaskim
- ▶ Zakład Cukierniczy Wojciecha Zaniewicza w Międzyrzecu Podlaskim

fol. Bogdan Sozoniuk

Laureaci wyróżnienia "Dobre, bo białskie" w roku 2001 ze Starostą Białskim **Bogusławem Żądło** (pierwszy z prawej). Od lewej: **Wiesława i Zdzisław Oltuszykowie** (Gospodarstwo rolne w Wólce Łóżeckiej), **Stanisław Żmijan i Zygmunt Karczewski** (PD-M Międzyrzec Podlaski S.A.), **Stanisława i Stanisław Filipkowie** (WOSTIM s.j. w Woskrzenicach Dużych), **Zdzisław Serhej** (Zakład Stolarsko-Budowlany w Łomazach), **Stanisław Pytlik** (Zakład Ogrodniczy w Międzyrzecu Podlaskim).

Laureatów przedstawiamy na następnej stronie.

Gospodarstwo rolne państwa Wiesława i Zdzisława Oltuszyków w Wólce Łóżeckiej w gminie Drelów.

Państwo Wiesława i Zdzisław

Oltuszykowie prowadzą rodzinne gospodarstwo rolne o powierzchni ogólnej - 26,00 ha (z której 13 ha stanowią użytki zielone), specjalizujące się w hodowli bydła mlecznego. Obecnie stado liczy 24 sztuki, w tym 14 krów.

W posiadanym stadzie mają rekordzistkę, która w II laktacji wyprodukowała 9000 litrów mleka.

Według wyników Okręgowej Stacji Hodowli Zwierząt, Państwo Oltuszykowie znaleźli się w 2000 roku w gronie właścicieli posiadających najlepsze stada krów rasy czarno-białej. Przeciętą roczną wydajność mleka od jednej krowy wyniosła 6069 l o zawartości tłuszczu 3,77% oraz białka 3,2.

W 2001 roku zostali odznaczeni medalem „Zasłużony dla gminy Drelów”. Syn Państwa Oltuszyków - Leszek po skończeniu ZSMR pozostał w gospodarstwie i zapewne w przyszłości wykorzysta dobre wzorce przekazane przez rodziców.

Wostim Spółka Jawna w Woskrzenicach Dużych, której właścicielami są Stanisław, Stanisława i Wojciech Filippek.

Przedmiotem działalności spółki jest kompleksowa obsługa ruchu turystycznego. W kompleksie Stacji Paliw prowadzona jest bardzo szeroka działalność związana ze sprzedażą: paliw, autogazu, olejów, płynów i akcesoriów samochodowych.

Firma świadczy również usługi gastronomiczne, usługi hotelowe, prowadzi serwis samochodów osobowych i ciężarowych, serwis CB i Webasto. Posiada sklep spożywczo-przemysłowy oraz odzieżowo-obuwiczny.

Aktualnie zatrudnionych jest 44 pracowników. Firma WOSTIM wyróżniona została w ogólnopolskim teście 106 stacji paliw przeprowadzonym przez tygodnik „Auto Świat”, w którym uzyskała maksymalną liczbę punktów. Firma uznana została za wzorcową stację paliw.

Zakład Stolarsko-Budowlany w Łomazach. Właścicielem Firmy jest Zdzisław SERHEJ.

Zakład, który funkcjonuje od 1993 roku, produkuje stolarkę budowlaną oraz świadczy usługi w zakresie montażu stolarki, remontów mieszkań, wytwarzania galerii drzwiowej. Wytwarzane wyroby to: okna drewniane DJ-68, okna PCV, drzwi drewniane zewnętrzne i drzwi z PCV. Firma zatrudnia 26 osób. Ponadto zakład prowadzi szkolenie uczniów w celu przygotowania zawodowego.

Przedsiebiorstwo Drogowo-Mostowe Międzyrzec Podlaski S.A. w Międzyrzecu Podlaskim.

Wyróżniona Spółka jest następcą prawnym przedsiębiorstwa państwowego - Przedsiębiorstwa Drogowo-

Mostowego. Posiada 50 letnią tradycję. 1 kwietnia 2000 r. w wyniku prywatyzacji, na bazie przedsiębiorstwa utworzona została wyróżniona dzisiaj **Spółka Akcyjna Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe Międzyrzec Podlaski** w Międzyrzecu Podlaskim. Podstawową dziedziną działalności firmy jest budowa, remonty i modernizacja dróg. Ponadto spółka świadczy usługi budowlano-montażowe, transportowo-sprężtowe i warsztatowe oraz produkuje masę bitumiczną.

Przedsiębiorstwo zatrudnia obecnie 124 osoby i w zasadzie taki stan zatrudnienia utrzymuje się od trzech lat. Ponadto w okresach sezonowych dodatkowo pracuje w niej od 20 do 60 osób.

Sukcesy kierowanego przez **Stanisława Żmijana** przedsiębiorstwa są widoczne od lat. W 1997 r. Otrzymało ono wyróżnienie „Wawrzyn Podlasia”.

Zakład Ogrodniczy w Międzyrzecu Podlaskim.

Zakład Ogrodniczy Stanisława i Stanisławy Pytlików funkcjonuje od 1979r. Obiekty szklarniowe obejmują 2,3 ha obszaru i są w pełni skomputeryzowane. Warzywa uprawiane są na

podłożu inertnym czyli bezglebowym. Firma zatrudnia 20 osób.

(red.)
fot. Bogdan Sozoniuk

Na sesji Rady Powiatu w dniu 28 grudnia 2001 r. został uchwalony budżet Powiatu na 2002 rok. Dokument zakłada:
dochody - 47.849.620 zł
wydatki - 47.349.620 zł
nadwyżkę - 500.000 zł

Nadwyżkę przeznaczają się na spłatę zaciągniętego w 2001 r. kredytu długoterminowego. Uchwalony Budżet będzie niższy w stosunku do wykonania 2001 r. Odpowiednio: **dochody o 2,2%, wydatki o 5,5%**. Zmniejszenie budżetu jest spowodowane głównie obniżeniem kwot subwencji oświatowej (o 11,5%), subwencji wyrównawczej (o 3,5%) a także dotacji z budżetu Państwa. Zmiany wielkości subwencji wynikają ze zmniejszenia się liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat, natomiast spadek poziomu dotacji jest efektem kryzysowej sytuacji finansów publicznych.

Budżet na 2002 r. został opracowany w oparciu o przepisy obowiązującej do końca 2001 r. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, których działanie zostało przedłużone na 2002 r. Oznacza to, że dochody budżetu Powiatu będą kształtowane na zasadach podobnych jak w latach poprzednich, gdzie głównie źródła wpływów stanowią dotacje i subwencje z budżetu Państwa.

Przy konstrukcji budżetu uwzględniono przyjęte w założeniach centralnych ustalenia tj.: **zamrożenie wynagrodzeń** w sferze budżetowej na poziomie 2001 r., **wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych - 5,1%**

P o m i m o planowanej inflacji, wielkości dotacji z budżetu Państwa na wydatki rzeczowe zostały na szczeblu centralnym skalkulowane na poziomie 80% planu uchwalonego w ustawie budżetowej na 2001r., co oznacza realne obniżenie poziomu wydatków pozapłacalnych o ok. 25%. Należy zaznaczyć, że rok 2002 będzie kolejnym rokiem obniżenia dotacji, gdyż wydatki rzeczowe na 2001 r. ustalono już na poziomie 77,25% planu 2000r. Ponadto Wojewoda Lubelski w piśmie z dnia 22 stycznia 2002 r. zapowiedział dalsze

zmniejszenie dotacji, które obejmują przede wszystkim pomoc społeczną, w tym działalność domów pomocy społecznej i rodzin zastępczych. Dotacje mają ulogę obniżenia w

tytułu w stosunku do planu 2001 r. wyniesie 12,042 zł. Wzrasta natomiast kwota subwencji drogowej głównie w wyniku aktualizacji danych służących do jej naliczenia uwzględniających

in. na inwestycje i remonty placówek.

Dotacje ustalono dla powiatowych instytucji kulturalnych. Muzeum im. J. I. Kraszewskiego Romanowie, w kwocie 270.000 zł, dla Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Białej Podlaskiej w kwocie 25.000 zł, ponadto dla niepublicznych szkół posiadających uprawnienia szkół publicznych w kwocie 191.022 zł, dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku w kwocie 84.500 zł oraz dotacje do zadań pomocy społecznej realizowanych przez inne podmioty w trybie umów zawieranych z Powiatem w kwocie 684.600 zł.

INWESTYCJE

Wydatki na zadania inwestycyjne nie objęte programem wieloletnim w 2002 roku zaplanowane zostały na kwotę 2.597.400 zł obejmując budowę dróg, mostów i chodników powiatowych miejskich i zamiejskich, budowę przydomowej oczyszczalni ścieków wraz z wymianą kotłowni węglowej na olejową w Domu Dziecka w Komarnie - filii w Szachach, budowę przydomowej oczyszczalni wraz z zbiornikiem

hydrobotanicznym w Rodzinnym Domu Dziecka w Zabcach, budowę budynku gospodarczego i montaż windy w Domu Pomocy Społecznej w Kozuli. Kwotą tą zostały objęte również zakupy inwestycyjne tj. zakup ciągnika i przyczepy dla potrzeb Zarządu Dróg Powiatowych, zakup regałów do archiwum zakładowego, zakup serwera do obsługi sieci komputerowej i oprogramowania zabezpieczającego sieć komputerową, kserokopiarki oraz modernizację posiadanego sprzętu komputerowego Starostwa, zakup wózka samojezdnego i koła do kuchni w Domu Pomocy Społecznej w Kozuli, zakup sprzętu komputerowego wraz z drukarką i oprogramowaniem oraz kserokopiarki do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej.

Opracowała Elżbieta Chwałczuk

Budżet Powiatu na 2002 rok

przypadku domów pomocy społecznej z kwoty 6.394.000 zł do kwoty 4.898.000 zł tj. o 23,4%, zaś w odniesieniu do świadczeń na rzecz rodzin zastępczych z 1.188.000 zł do poziomu 642.000 zł tj. o 46%. **Tak drastyczne zmniejszenie budżetu** spowoduje niemożliwość wykonywania zadań na właściwym poziomie. Zarząd Powiatu wyraził zaniepokojenie zaistniałą sytuacją kierując stosowne wystąpienia do Ministra Finansów i Wojewody Lubelskiego.

Subwencje generalnie cechuje spadek w porównaniu z 2001 r. Zmniejszeniu o 2.203.653 zł tj. o 11,5% ulega subwencja oświatowa, w wyniku zmniejszenia się liczby uczniów

natężenie ruchu na drogach, wartość odtworzeniową dróg i prace przewozowa.

Obecnie uregulowania prawne i realia sytuacji gospodarczej nie dają możliwości zwiększania planu dochodów własnych. Możliwe będzie tylko zwiększenie planów wpływu z opłat komunikacyjnych, w wyniku podwyższenia stawek opłat w 2001 r. oraz z tytułu odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej na skutek wzrostu rent i emerytur. Ponadto zaplanowano wpływy ze sprzedaży mienia Powiatu na kwotę 872.118 zł.

Na obecnym etapie nie planuje się wpływów z tytułu pomocy finansowej zadeklarowanej przez gminy na budowę i modernizację dróg

Struktura planowanych dochodów:

SUBWENCJA OGÓLNA	27.586.917 zł	- 57,7 %
▶ dotacje z budżetu Państwa	14.084.304 zł	- 29,4 %
▶ dotacje związane z realizacją zadań z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	1.440.149 zł	- 3,0 %
DOCHODY WLASNE	4.738.250 zł	- 9,9 %
w tym 1% udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	397.132 zł	- 0,8 %
Ogółem:	47.849.620 zł	- 100 %

Struktura wydatków wg działów klasyfikacji:

▶ oświata i wychowanie	14.581.127 zł	- 30,8 %
▶ edukacyjna opieka wychowawcza	3.839.412 zł	- 8,1 %
▶ opieka społeczna	13.268.300 zł	- 28,0 %
▶ administracja publiczna	6.298.935 zł	- 13,3 %
▶ transport i łączność	5.502.946 zł	- 11,6 %
▶ pozostałe działy	3.858.900 zł	- 8,2 %
Ogółem:	47.349.620 zł	- 100 %

o 116. Obniżona będzie również o 66.476 zł tj. o 3,5% subwencja wyrównawcza z tytułu zmniejszenia o 298 liczby mieszkańców Powiatu. Niższe będą także wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Zmniejszenie dochodów z tego

powiatowych. Zmiany w budżecie zostaną wprowadzone w terminie późniejszym, po podjęciu stosownych uchwał przez rady gmin.

Szczupłość dochodów nie pozwala uwzględnić w projekcie budżetu szeregu zadań zgłaszanych przez jednostki m.

Rzecznik konsumentów o swojej pracy

Katarzyna Wawiórko
Powiatowy
Rzecznik Konsumentów

Rzecznik konsumentów podlega bezpośrednio Radzie Powiatu, która określa jego warunki pracy i placę oraz rozlicza go z działalności.

Biuro rzecznika znajduje się w siedzibie Starostwa Powiatowego przy ul. Brzeskiej 41, pokój 312, tel. 343 70 30 w. 410.

Rzecznik konsumentów ma:

▶ prawo do występowania do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów, na które to wystąpienia przedsiębiorcy są obowiązani odpowiedzieć

▶ obowiązek prowadzenia działań o charakterze informacyjno-educacyjnym

▶ obowiązek opiniowania zasadności budowy i lokalizacji sklepów wielkopowierzchniowych.

Sprawy obuwia są sprawami i najpowszechniejszymi to nie tylko w naszym regionie. Myślę, że generalnie wiąże się to z ogólnym zubożeniem społeczeństwa. Buty są artykułem, bez którego nie możemy się obejść, są nam potrzebne na co dzień i jeżeli nie wytrzymują jednego sezonu, to budzi to w klientach nie tylko niezadowolenie, ale nawet wywołuje agresję. Inna sprawa, że część konsumentów, zwłaszcza młodzież, kupuje modne obuwie sportowe, używa je każdego dnia i w różnych warunkach nie sprawdzając przeznaczenia takiego obuwia. Z reguły jest to towar drogi, 250 - 300 zł, a nieprawidłowo użytkowany może się rozpaść już po 2 miesiącach. Reklamacja takiego obuwia jest z reguły odrzucana na skutek opinii rzeczoznawcy o złym użytkowaniu. Budzi to sprzeciw konsumentów, którzy twierdzą, że but to but i bez względu na czas i pogodę powinien służyć ok. roku. Inny dość istotny problem z butami, to brak zrozumienia wśród konsumentów, że nie podlegają reklamacji buty, które „piją”, „pieką”, obcierają.

Sprawami trudnymi i dotyczącymi dość znacznych pieniędzy, są sprawy odstąpienia od zawartych umów sprzedaży poza lokalnym przedsiębiorstwem. Obecnie nie ma już większych problemów ze zwrotem, przy handlu obwoźnym, takiego towaru jak np. sprzęt gospodarstwa domowego. Prawdziwą „plagę” stanowi tzw. „system argentyński” prowadzony przez takie firmy jak: AUTOTAK, AUTOSYSTEM, GLOBAL-INYESTMENTS, AICE, KONSORCIJUM i inne.

Działalność tych firm polega na namówieniu jak największej ilości osób do zakupu np. samochodu na raty lub wzięcia kredytu. Zachęta dla potencjalnych klientów jest bardzo niskie oprocentowanie (4% - 6%) oraz deklarowany krótki okres oczekiwania - od 6 tygodni do trzech miesięcy. Konsument zdecydowany na przystąpienie do „grupy” musi wpłacić ok. 5% wartości „kredytu” tzw. wpisowe, potem podpisuje umowę, gdzie własnym podpisem poświadcza, że będzie wpłacał comiesięczne raty. Konsument wpłacają i czekają na wymarzony samochód lub na pieniądze na budowę np. domu. Opłata jedną, dwie, trzy raty i cierpliwie czekają. Miesiące płyną jeden po drugim. Dopiero po upływie czasu, w którym mieli otrzymać to, za co płacą, nachodzą pośrednika, czytają uważnie umowę. Wówczas dowiadują się, że prawdziwy czas oczekiwania może wynosić tyle miesięcy, na ile rat została rozłożona spłata. Dostaną to co wpłacili, pomniejszone o odsetki i wpisowe. Gdy chcą zrezygnować z dalszego płacenia, za coś, czego nie otrzymali, to na zwrot czystych rat muszą i tak czekać do upływu umownego okresu. Wtedy jest rozpacź i szukanie pomocy u rzecznika. Kilka z takich spraw udało się załatwić pozytywnie, ale są to sprawy bardzo trudne i generalnie konsumenci, chcąc odzyskać swoje pieniądze, muszą wnieść sprawę do sądu. Wielokrotnie ostrzegałam konsumentów w swoich artykułach prasowych, by nie dali się zwieść tego typu ofertom.

Usługi remontowo-budowlane są często wykonywane bez żadnych umów w celu uniknięcia

podatku VAT. Niestety w przypadku złego wykonawstwa czy zastosowania złych materiałów, konsumenci mają problem z wyegzekwowaniem usunięcia wad przez usługodawcę. Na szczęście w takich wypadkach, pismo rzecznika do fachowca przynosi z reguły pozytywne rezultaty.

Skargi konsumentów dotyczące opłat lokatorskich (rzecznik może zajmować się jedynie lokalami komunalnymi, zakładowymi lub należącymi do prywatnych właścicieli, nie ma prawa ingerencji w lokale spółdzielcze i wspólnotowe) dotyczyły przede wszystkim opłat za centralne ogrzewanie, ciepłą wodę lub ścieki. Sprawy takie wymagają przeprowadzenia wnikliwego wyjaśniania, często utrudnianego przez administratora budynku, a w rezultacie może się okazać, że zaskarżone opłaty są rzeczywiście bardzo wygórowane, ale wyliczone zgodnie z obowiązującym prawem.

Do spraw poza kompetencją rzecznika konsumentów można zaliczyć skargi na: odmowę pomocy z GOPS, brak dopłaty do wyżywienia w szkole, wycinanie drzew przez sąsiada, wchodzenie na teren posesji bez zgody właściciela, odmowa przyznania dodatków mieszkaniowych, odmowę przydziału mieszkania, złe wystawione świadectwo pracy, brak zapłaty za surowiec, kłopoty z uzyskaniem obywatelstwa polskiego czy prośbę o pomoc osobom niepełnosprawnym itp.

Katarzyna Wawiórko

STAN I STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH

W dniu 31 stycznia 2002 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białej Podlaskiej wynosiła 14351 osób, w tym z prawem do zasiłku 1883, co stanowi 13,1% ogółu zarejestrowanych. W stosunku do grudnia 2001 roku liczba bezrobotnych wzrosła o 551. Jest to wzrost większy niż występujący przeciętnie w miesiącu. W styczniu zarejestrowały się 1084 osoby.

Ogółem w styczniu 2002 było 14351 bezrobotnych, z czego: w powiecie białskim - 9158, a w Białej Podlaskiej (powiat grodzki) - 5193. Prawo do zasiłku posiadało tylko 1189 bezrobotnych. Na koniec stycznia zarejestrowanych było 928 absolwentów.

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2001 roku wynosiła: w powiecie białskim - 14,7%, w Białej Podlaskiej - 19,2%.

LAGODZENIE SKUTKÓW BEZROBOCIA

W styczniu 2002 roku wpłynęło do urzędu 70 ofert pracy w tym: Biała Podlaska - 39, Oddział Zamiejscowy w Międzyrzeczu Podlaskim - 39, Oddział Zamiejscowy w Terespolu - 1, Oddział Zamiejscowy w Wisznicach - nie zgłoszono ofert.

W porównaniu do grudnia 2001 roku, w styczniu nastąpił wzrost liczby ofert o 41%. Najczęściej zgłaszano oferty pracy w zawodach: sprzedawca - 18 ofert, robotnik w przemyśle spożywczym - 9, kierowca - 5, pracownik biurowy - 6, robotnik młeczarski - 4.

Ponadto bezrobotni mogli podjąć pracę w zawodach: pracznica, szwaczka, prasowacz, krojczy, kucharz, piekarz, robotnik w przemyśle drzewnym, robotnik

budowlany, monter konstrukcji metalowych, pracownik myjni, blacharz, mechanik samochodowy, portier, nauczyciel geografii, bibliotekarz, nauczyciel akademicki, inżynier budownictwa, fizykoterapeuta, technolog, specjalista ds. systemów zarządzania

W styczniu odbyła się jedna giełda pracy. Pracodawca zgłosił jedno miejsce pracy na stanowisko sprzedawcy, na spotkanie stawilo się 26 osób, jedna bezrobotna została wybrana i podjęła pracę.

Analiza liczb ofert i stanu bezrobocia przedstawia się następująco: w powiecie grodzkim na 1 ofertę pracy przypadło 207 bezrobotnych, w powiecie białskim - 204, natomiast w całym urzędzie pracy 336 osób na 1 ofertę pracy.

W ubiegłym miesiącu rozpoczęto organizację miejsc pracy przy udziale środków Funduszu Pracy. Podpisano z pracodawcami 14 umów tworząc 7 miejsc pracy, oraz zapewniając 14 absolwentom o dbycie stażu absolwenckiego.

W rozbiciu na poszczególne programy rynku pracy przedstawia się to następująco:

Organizowanie prac interwencyjnych

Podpisano 3 umowy tworząc 8 miejsc pracy. Umowy interwencyjne przewidywały refundację przez okres pięciu miesięcy kosztów poniesionych na wynagrodzenia w wysokości 400 zł miesięcznie oraz składki na ubezpieczenie społeczne od tej kwoty.

Porozumienia absolwenckie
Podpisano 4 porozumienia z pracodawcami tworząc 4 miejsca pracy. Zawarte porozumienia zapewniały refundację pracodawcy przez okres sześciu miesięcy stawkę 450 zł miesięcznie oraz składki na ubezpieczenie

**Starostwo Powiatowe
w Białej Podlaskiej**
21-500 Biała Podlaska,
ul. Brzeska 41

telefony:
centrala: 343 70 30,
sekretariat starosty:
343 7531; fax 343 3609
e-mail: powiatbialski@lubelskie.pl
<http://powiatbialski.lubelskie.pl/>

Czas pracy:

7³⁰-15³⁰: poniedziałek, środa,
czwartek,
7³⁰-16³⁰: wtorek,
7³⁰-15³⁰: piątek

społeczne od tej kwoty za
każdego zatrudnionego
absolwenta.

Staż absolwenckie

Zorganizowano staż dla 14 absolwentów zawierając 7 umów z pracodawcami. Staże trwają do sześciu miesięcy. W okresie odbywania stażu absolwenci otrzymywali kwotę zasiłku dla bezrobotnych za każdy miesiąc stażu - obecnie jest to kwota 476,70 zł.

W styczniu 2002 roku odbył się także kurs „Rachunkowość rolna” zorganizowany przez Zakład Doskonalenia Zawodowego przy pomocy finansowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Uczestniczyło w nim 20 bezrobotnych.

Poradnictwem zawodowym objęto 168 osób. Z porad indywidualnych skorzystało 48 osób, z grupowych (warsztaty poszukiwania pracy) - 16, z indywidualnej informacji zawodowej - 96 natomiast z grupowej - 8. W zajęciach klubu pracy uczestniczyło 22 bezrobotnych.

KIEROWNICTWO STAROSTWA

▶ **starosta bialski**
Bogusław Żądło
(p.121, tel. 3438082,
fax 3433609);

▶ **wicestarosta**

Stanisław Zaniewicz
(p.121, tel. 3438082
fax. 3438082);

▶ **etatowy członek Zarządu**
Jan Jańczuk

(p.226, tel. 3433046,
fax. 3433046);

▶ **sekretarz powiatu**

Jerzy Zalewski
(p.228, tel. 3433046,
fax. 3433046);

▶ **skarbnik powiatu**
Kazimiera Piotrowska
(p.212, tel.3437573,
fax. 3433354);

Wydział Architektury i Budownictwa

dyrektor
Ludmiła Rypina
(p.209, tel. 3437871)

Oddziały Zamiejscowe:

Terespol
ul. Wojska Polskiego 117
tel. 3753863
(obsługuje: M. Terespol,
Gm. Terespol, Gm. Kodoń)
Międzyrzec Podlaski ul.
Warszawska 32
tel. 371-36-69
(obsługuje: M. Międzyrzec
Podlaski, Gm. Międzyrzec
Podlaski, Gm. Drelów)

MOŻNA TU UZYSKAĆ

- ✓ Pozwolenie na budowę
- ✓ Pozwolenie na rozbiórkę obiektu budowlanego
- ✓ Pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego
- ✓ Pozwolenie na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części
- ✓ Przeniesienie pozwolenia na budowę na rzecz innej osoby

c.d. ►►

- ✓ Zawiadomienie o rozpoczęciu robót budowlanych
- ✓ Zawiadomienie o zakończeniu robót budowlanych
- ✓ Zaświadczenie potrzebne do uzyskania dodatku mieszkalnego
- ✓ Zgłoszenie zamiaru budowy lub rozbiórki obiektów budowlanych
- ✓ Zaświadczenie o samodzielności lokali

Wydział Geodezji, Katastru i Nieruchomości

dyrektor Stanisław Bryndziuk

(p.317 tel. 343-55-89);

zastępca dyrektora Wiesława Chalimoniuk (p.319)

kierownik PODGIK Elżbieta Marzec

(p.422, tel. 343-81-59);

Zespół Uzgadniania Dokumentacji

Projektowej (p. 534, tel. 343-52-31),

Oddziały Zamiejscowe:

Międzyrzec Podlaski ul. Warszawska 30/32;

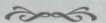
tel. 371-23-91, 371-28-83

Terespol ul. Wojska Polskiego 117;

tel. 375-27-15

MOŻNA TU UZYSKAĆ

- ✓ Zgłoszenie roboty geodezyjnej
- ✓ Ograniczenie praw rzeczowych na nieruchomości
- ✓ Ustalenie opłat z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa
- ✓ Mapy topograficzne
- ✓ Uzgodnienie usytuowania projektu sieci uzbrojenia terenu
- ✓ Wypis z rejestru ewidencji gruntów i budynków
- ✓ Wyrzys z mapy ewidencyjnej lub zasadniczej do celów prawnych
- ✓ Kopie mapy w skali od 1:200 do 1:2000
- ✓ Wgląd do dokumentacji rejestru gruntów i budynków
- ✓ Poświadczenie opracowania
- ✓ Zrzeczenie się własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa
- ✓ Scałenie i wymiana gruntów
- ✓ Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa i Powiatu
- ✓ Ekwivalent za mienie pozostawione za granicą
- ✓ Wywłaszczenie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, gmin, powiatu i samorządu wojewódzkiego
- ✓ Zwrot nieruchomości lub ich części niewykorzystanych na cele określone w decyzji o wywłaszczeniu
- ✓ Decyzje o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości S. P.
- ✓ Decyzje orzekające o wyłączeniu gruntów z produkcji rolnej pod planowaną inwestycję
- ✓ Decyzje w sprawie zakończenia rekultywacji gruntów
- ✓ Decyzje orzekające o nieodpłatnym zwrocie reństom z ubezpieczenia społecznego rolników - działki gruntu pod budynkami
- ✓ Decyzje orzekające o nieodpłatnym zwrocie reństom z ubezpieczenia społecznego rolników - działki dożywnotnego użytkowania
- ✓ Ustalenie nieruchomości stanowiących wspólnotę gruntową

c.d. >>>

Rok 2001, trzeci rok funkcjonowania Samorządów szczebla powiatowego i wojewódzkiego, rok wyborów parlamentarnych był dla samorządów, jak i dla całej gospodarki trudnym okresem. Dla samorządów był to czas „latania dziur” budżetowej i radzenia z coraz to nowymi zadaniami, na których realizację ustawodawca nie zawsze zapewniał odpowiednie środki.

Na przestrzeni roku wystąpił szereg niekorzystnych zjawisk stanowiących odzwierciedlenie napiętej sytuacji finansów państwa. Występowały m.in. opóźnienia w przekazywaniu należnych dotacji z budżetu Wojewody. Istniało także zagrożenie blokad niektórych wydatków. Występowały zakłócenia w regulowaniu wobec ZUS składek na ubezpieczenia zdrowotne osób bezrobotnych, pozbawionych prawa do zasiłku - na skutek wyczerpania się środków już we wrześniu.

Pogarszająca się kondycja finansowa podmiotów gospodarczych oraz rolników zobowiązanych do wnoszenia opłat na rzecz budżetu sprawia, że występują problemy z egzekwowaniem należności, a stan zadłużenia narasta. Coraz częściej sporządza się przez komorników protokoły nieściągalności opłat. Na skutek wzrostu bezrobocia corocznie zmniejszają się wpływy Powiatu z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Jednak, pomimo niekorzystnych okoliczności, budżet został zrealizowany w miarę pomyślnie. Z planowanego pierwotnie deficytu w wysokości 1 mln zł, faktyczna kwota zadłużenia na koniec roku wyniosła 243.569zł. Deficyt sfinansowano kredytem bankowym. Ustalono na szczeblu centralnym blokady wydatków w zakresie zadań Powiatu dotknęły tylko Muzeum w Romanowie, gdzie nie przekazano dotacji w kwocie 20.500zł.

Główne źródła dochodów Powiatu (podobnie jak w latach poprzednich) stanowiły subwencje i dotacje z budżetu państwa. Wielkość subwencji wyniosła 27.725.248 zł, zaś dotacji 17.980.824zł. W porównaniu z 2000 r. wzrosła o 54,3% i 35,2% ogółu planu dochodów, który na koniec roku wyniósł 51.067.011zł. Dochody własne stanowiły zaledwie 3.719.174 zł (7,3%) zrealizowanych wpływów.

Dochody na 1 mieszkańca wyniosły 436zł i plasowały Powiat na średnim poziomie w województwie lubelskim.

W strukturze działowej wydatków przeważał budżet oświaty (39,9%) oraz opieki społecznej (25,8%). Koszty utrzymania dróg pochłonęły 10,4% budżetu.

W strukturze rodzajowej wydatków z kolei przeważały środki na wynagrodzenia i pochodne, które stanowiły 29.561.726 zł tj. 56,7% ogólnego planu wydatków zamkniętego się na koniec roku kwotą 52.146.677 zł. Przeciętna płaca (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym tzw. „trzynastką” wyniosła brutto ok.

1.780 zł (ok. 87,5% średniej płacy krajowej).

Na wydatki rzeczowe jednostek przeznaczono kwotę 18.822.053 zł tj. 36,0% budżetu.

Dotacji udzielono na kwotę 1.239.173 zł. Z dotacji korzystały podmioty działające w sferze:

- ▶ pomocy społecznej
- ▶ oświaty - szkoły niepubliczne
- ▶ kultury fizycznej i turystyki - stowarzyszenia realizujące zadania powiatu w zakresie organizacji imprez sportowych i turystycznych.

Starostwo dofinansowało i było współorganizatorem 30 imprez kulturalnych, sfinansowało druk 4 czasopism. Kwota przeznaczona na działalność kulturalną wyniosła 60 tys. zł. M.in. zorganizowano dzień działacza kultury, przeprowadzono w szkołach powiatowych „Konkurs Reymontowski”.

Najważniejszymi powiatowymi imprezami kulturalnymi były: Międzynarodowy Festiwal Chórów Kołędniczych, Biesiada Nadbużańska, Festiwal Pieśni Maryjnej, Przegląd Poezji Śpiewanej, konkursy: recytatorskie im. M. Konopnickiej literackie im. J.I. Krzszewskiego „Nasze korzenie”, Przegląd Kapel i Śpiewaków Ludowych, Powiatowe Święto Plonów.

Na cele majątkowe wydano 2.523.725 zł. Główne pozycje wydatków majątkowych dotyczyły budowy dróg. W roku 2001 wydatki na działalność Zarządu Dróg Powiatowych oraz utrzymanie dróg wyniosły: 5403,1 tys. zł, w tym: 5003,1 tys. zł (kwota pochodząca z subwencji drogowej 400 tys. zł - pomoc finansowa samorządów gminnych dla powiatu w zakresie budowy dróg. Ponadto samorządy gminne przekazały pomoc rzeczową o łącznej wartości 33 tys. zł (tj. dokumentacja, roboty ziemne, materiał na budowę dróg oraz uregulowanie stanu prawnego nieruchomości niezbędnej dla celów poszerzenia pasa drogowego) z przeznaczeniem na zadania inwestycyjne. Wyjątkowo śnieżna zima spowodowała bardzo znaczny wzrost kosztów zimowego utrzymania dróg, które wyniosły 249,5 tys. zł, z czego w ostatnim kwartale aż 173,8 tys. zł. Były one o prawie 100% wyższe niż w roku 2000.

W jednostkach organizacyjnych powiatu, z wyjątkiem Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Międzyrzeczu Podlaskim, nie odnotowano występowania zobowiązań wymagalnych, natomiast występują straty na działalności ZOZ w wysokości ok. 1,5 mln zł, które są spowodowane głównie wadliwością obecnego systemu finansowania służby zdrowia. Trudności ZOZ są odbiciem ogólnej sytuacji jednostek służby zdrowia w kraju.

W POWIECIE BIALSKIM

Mimo licznych trudności udało się samorządowi powiatowemu zrealizować większość zaplanowanych zadań inwestycyjnych. Między innymi wybudowano i wyremontowano 24 km dróg, internat przy LO w Wisznicach, zakupiono i zaadaptowano budynek na Rodziny Dom Dziecka w Żabcach (konsekwencja likwidacji Zespołu Placówek Opiekunkowo-Wychowawczych w Międzyrzeczu Podlaskim). Ponadto aktualnie przygotowywany jest budynek po byłej Szkole Podstawowej w Szachach, który został przekazany nieodpłatnie na rzecz Powiatu Bialskiego przez Gminę Drelów - zostanie w nim zorganizowana grupa wychowawcza dla młodzieży starszej. Obiekt będzie stanowił filię Domu Dziecka w Komarnie. Aktualnie trwają prace projektowe oraz zakupywane są niezbędne artykuły potrzebne do przeprowadzenia remontu.

Wartość środków finansowych przeznaczonych na inwestycje przekroczyła w 2001 roku 3 mln zł.

Dużą wagę Zarząd Powiatu przykłada do rozwoju współpracy zagranicznej. Największą możliwością rozwoju ma współpraca przygraniczna, między Polską a Białorusią. Odbywała się ona na szczeblu władz samorządowych, organizacji gospodarczych i społecznych, placówek oświatowych i kulturalnych. W ubiegłym roku odbywały się po obu stronach Bugu rozbite spotkania przedstawicieli samorządów, dyrektorów instytucji kultury, szkół i placówek oświatowych, prezentowały się zespoły artystyczne (np. Biesiada Nadbużańska, Spotkania z piosenką biesiadną i country, spotkanie oplatkowe w Białej Podlaskiej) i reprezentacje sportowe. Powiat Bialski i Rejon Brzeski współpracują na rzecz przyjaźnienia na swój teren inwestorów krajowych i zagranicznych. Deklarują pomoc własnym przedsiębiorstwom w podjęciu kontaktów i kooperacji. Temu ma posłużyć m.in. zobowiązanie do wzajemnego informowania się o ważnych inwestycjach, projektach i programach realizowanych na swoich terenach.

Podpisana została również deklaracja o współpracy Powiatu Bialskiego z Białoruskim Związkiem Przedsiębiorców i Pracodawców w Mińsku oraz innymi placówkami tego Związku. Jej efektem było 5 spotkań przedsiębiorców różnych branż z Białorusi i terenu Powiatu Bialskiego oraz miasta Biała Podlaska, zorganizowanych przez nasze starostwo. Na spotkaniach strony zaprezentowały swoje oferty i oczekiwania, a zainteresowani umawiali się na dwustronne rozmowy. Białorusini zachęcali również do inwestowania na Białorusi w wolnych strefach ekonomicznych w Brześciu, Mińsku i Witebsku oraz wyrazili gotowość w

pośredniczeniu w handlu z Rosją.

Bezpośredni kontakt ze Związkiem Przedsiębiorców Białoruskich daje szansę na zaktywizowanie wymiany gospodarczej przez przedsiębiorców. Kilka firm z powiatu bialskiego nawiązało bądź odnowiło gospodarcze stosunki z firmami białoruskimi. W ubiegłym roku Powiat Bialski przystąpił do Stowarzyszenia Samorządów EUROREGIONU-BUG. Stowarzyszenie wspiera i koordynuje współpracę transgraniczną samorządów, społeczności lokalnych i władz administracyjnych z obszarami przygranicznymi położonymi wzdłuż granicy między państwowej na rzecz Bug. Zajmują się w szczególności integracją samorządów strony polskiej w Związku EUROREGION-BUG, promuje transgraniczne formy współpracy, upowszechnia dorobek kulturowy i tradycje społeczności przygranicznych, wspiera inicjatywy lokalne na rzecz poprawy infrastruktury i ochrony środowiska.

Stowarzyszenie pomaga jednostkom samorządowym w pozyskaniu środków finansowych na realizację projektów współfinansowanych przez Unię Europejską, prowadząc działalność informacyjną i

kraju - 16,8%.

W tym też roku Prezes Krajowego Urzędu Pracy przyznał Starościu Bialskiemu na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu kwotę 2.804.100 zł, w tym na pokrycie zobowiązań roku 2000 kwotę 834.100 zł.

Po zdjęciu zobowiązań pozostające w dyspozycji Starosty Bialskiego środki w wysokości 1.970.000 zł pozwoliły objąć aktywizacją zaradkową 825 osób, z czego:

- ▶ pracami interwencyjnymi - 417
- ▶ robotami publicznymi - 88
- ▶ porozumieniami absolwentkim - 130
- ▶ stażami absolwentkimi - 110
- ▶ szkoleniami i przekwalifikowaniem - 80

W zakresie szkoleń nawiązano m.in. współpracę z Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa - pomoc byłym pracownikom PGR oraz członkom ich rodzin w zakresie przekwalifikowania zawodowego. Odbyły się dwa szkolenia finansowane przez Agencję „murarz-tylnykarz-glazurnik” oraz „obsługa komputera dla początkujących” - przeszkolonych zostało 36 osób.

W 2001 roku na szkolenia przeznaczono kwotę 78.290 zł oraz udzielono 4 pożyczek na uruchomienie działalności gospodarczej na łączną kwotę 80.000 zł.

Bezrobotni rozpoczęli działalność w zakresie handlu - oknami PCV, odzieżą damską, akcesoriami samochodowymi oraz usług (technika dystrybucyjna).

Kierownictwo Starostwa. Od lewej: Stanisław Buzajluk, Marek Uściński, Katarzyna Wawiorko, Jerzy Zalewski, Jan Janusz, Stanisław Janusz, Bogusław Zadło, Krystyna Laszuk, Henryk Marczuk, Jadwiga Romaniuk, Danuta Kasjanlak, Ludmiła Rypina.

szkoleniową. Pełni wiodącą rolę w realizacji Programu Narodowego PHARE 2000, Polska Granica Wschodnia-Fundusz Małych Projektów.

Z myślą o przedsiębiorstwach i osobach rozpoczynających działalność gospodarczą oraz jednostkach samorządu terytorialnego, Zarząd Powiatu podpisał umowę z Fundacją Akademii Rolniczej w Lublinie im. Wincentego Witosa o utworzeniu przy Starostwie Powiatowym Filii Fundacji. Filia rozpoczęła działalność w grudniu ub. r. Szuży ona bezpłatną pomocą informacyjno-doradczą m.in. o dostępnych dla producentów rolnych i przedsiębiorców liniach kredytowych i funduszach pomocowych. Wspólnie z Lubelską Fundacją Rozwoju podjęto także próbę uruchomienia lokalnych funduszy gwarancyjnych.

W minionym, 2001 roku nadal pogarszała się sytuacja na rynku pracy. Według danych z 31 grudnia 2001 roku, liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białej Podlaskiej wynosiła 13800 osób (w tym 8819 w powiecie ziemskim, z czego 12,4% bezrobotnych z prawem do zasiłku). W ciągu roku nastąpił wzrost o 1611 osób. Stopy bezrobocia w listopadzie 2001r. wynosiła w powiecie ziemskim - 14,2% (wzrost o 0,1%), w powiecie grodzkim - 18,7% (wzrost o 0,2%), w województwie lubelskim - 14,9%, w

W roku 2001 Starostwo Powiatowe podjęło szereg działań promocyjnych, których celem jest rozwój gospodarczy regionu białego.

Specyfiką regionu, walory nadbużańskiej przyrody, możliwości wypoczynku w czystym ekologicznie środowisku oraz możliwości gospodarcze zaprezentowano we własnych wydawnictwach m.in.: w „Informatorze Gospodarczym” oraz folderze pt. „Ziemia Bialski. Turystyka i rekreacja”.

Również skuteczną formą promocji naszego powiatu jest witryna internetowa „Powiat Bialski” o adresie: www.powiatbialski.lubelskie.pl, która została opublikowana na początku bieżącego roku.

Promocji regionu służyły także honorowe wyróżnienia Starosty Bialskiego „Dobre, bo Bialskie” oraz „Bialskie talenty”. Mają one na celu uhonorowanie firm i przedsiębiorców oraz utalentowanych w dziedzinie nauki, kultury i sportu dzieci i młodzieży z terenu Powiatu Bialskiego.

Dażeniem władz i pracowników samorządowych Powiatu Bialskiego jest kształtowanie wizerunku powiatu aktywnego, atrakcyjnego dla mieszkańców, jak i przyjeżdżających gości oraz potencjalnych inwestorów.

Teżki i foto Bogdan Szociński

brama do Europy

DZIESIĘCIOLECIE GMINY TERESPOL

Gmina Terespol od 10 lat pełni funkcję „Bramy do Europy”. Zmiany, które dokonują się od kilkunastu lat, są szansą na rozwój patnerskich kontaktów Polski z Zachodem i Wschodem. W tej wymianie dóbr materialnych i kulturalnych dużą rolę spełnia gmina położona na głównym korytarzu transportowym Europy (E-30, K-20)

Ważny szlak komunikacyjny

Już w średniowieczu przez Dolinę Bugu przebiegały ważne szlaki handlowe: Wilno-Grodno-Brześć-Lomazy-Parczew, z Rusi wzdłuż rzeki przez Brześć i Mielnik do Drohiczyzna.

Rozwój folwarków w XVI w. i spław zboża do Gdańska uczyniły z Bugu ważny szlak handlowy, który stracił na znaczeniu po rozbiorach Polski, pomimo budowy na przełomie XVIII-XIX wieku kanałów umożliwiających żeglugę do Morza Czarnego.

Zbudowana w pierwszej połowie XIX w. szosa warszawsko-terespolska i w 1867 linia kolejowa miały przede wszystkim dla Rosji znaczenie militarne, umożliwiające zaopatrzenie twierdzy w Królestwie Polskim. Rosja, chcąc umożliwić walkę Polaków o niepodległość, buduje po upadku powstania listopadowego twierdzę w Brześciu, która rozbudowana wzdłuż linii powstania styczniowego.

Styczeń straciła na znaczeniu funkcja wojkowska drogi warszawskiej. Służy ona wymianie gospodarczej, przenikaniu kultury i idei.

Dzieje osadnictwa

w Dolinie Nadbużańskiej sięgają czasów prehistorycznych. Szlak wzdłuż Bugu był już znany w II i I w. p.n.e., potem w okresie Wędrówki Ludów (III-IV n.e.). Tu znajdziemy także najstarsze zabytki związane z pojawieniem się w VI w. Słowian. W Średniowieczu dolina stanowiła obszar rywalizacji (Polska, Ruś, Litwa, Krzyżacy, Jaćwingowie), stała się miejscem intensywnego osadnictwa ruskiego i mazowieckiego.

Przemieszczenie wyznaniowe i kulturowe.

Do dziś gmina jest w miniaturze obrazem dawnej Rzeczypospolitej - państwa bez stosów, o tolerancji, jakiej nie znaly wówczas kraje na Zachodzie Europy.

Na niewielkim obszarze i do dziś mamy żywe tradycje trzech wielkich, z godnie współistniejących, religii monoteistycznych: chrześcijaństwo o tradycji wschodniej - bizantyjskiej i zachodniej - rzymskiej. To w pobliżym Brześciu (1596) dochodzi do zawarcia unii kościelnej prawosławia z katolicyzmem.

Niewielu dziś jest wyznawców protestantyzmu. Kiedyś licznych przede wszystkim w okresie XVIII w., kiedy właścicielem Terespola był J. Flemming. Okrutnie obszła się historia z wyznawcami religii mojżeszowej, wymordowanymi przez Niemców w czasie II wojny światowej. Dziś o pobytku prawie

przez pięć wieków Żydów świadczą kirkuty w Terespolu.

Trochę różni mieszkałi tu Tatarzy (od XVII w.): Małaszewicze, Lebidzewie, Michałow. Reliktem obecności wyznawców Allaha jest mizar w Zastawku z najstarszym nagrobkiem tatarskim w Polsce z 1704 r. - kryjącym prochy płk. Samuela Murzy Koryckiego.

Od wieków było to miejsce przyjaznym domem dla Polaków, Rusinów, Żydów, Niemców, Tatarów, Rosjan i in. W wielu miejscowościach obok kościołów były cerkwie, bożnice, zbory a w Lebidzewie nawet meczet (do 1886). Różnorodność etniczna, zgodne współżycie kultur i religii ukształtowały od wieków charakterystyczne oblicze mieszkańców owocujące ciekawymi wytworami ducha i pracy ludzi tej ziemi.

Zabytki

Wojny XVII- XVIII w. spowodowały ogrom zniszczeń w gospodarce i kulturze. Niewiele zachowało się ciekawej zabudowy drewnianej - cerkiew ponicia i wiatrak w Krzyzewcu. Cerkwie murowane znajdują się w Terespolu i Kobylanach. W Neplach kościół z 1769 ufundowany przez rodzinę Niemcewiczów.

Miłośnicy budownictwa militarnego mogą podziwiać forty twierdzy brzeskiej w Kobylanach, Koroszczyźnie, Lebidzewie, Łobaczewie. Na terenie gminy znajduje się jeszcze kilkanaście obiektów fortecznych - unikatowych zabytków budownictwa obronnego w Europie warty ochrony konserwatorskiej.

Niewiele zachowało się dworów z parkami: Koroszczyzn, Krzyzewc, Małaszewicze, Neple. Obiekt w Koroszczyźnie z poł. XIX w. projektował znany warszawski architekt Henryk Marconi.

Pozostałości po zespołach pałacowych w Neplach to neogotycka kaplica grobowa z 1829 r. projektu Franciszka Jaszczolda (grób architekta znajduje się na cmentarzu prawosławnym w Kobylanach), tzw. „biwak” - pawilon

mieszkalny dla cara Aleksandra I oraz park i lamus dworski. Nie zachował się pałac i oranżeria, znana w ówczesnej Europie z hodowli kamelii. Bogatą historię Nepli i okolic oraz tragiczną historię martyrologii unitów podlaskich opisał ksiądz prałat Zdzisław Oziębło - regionalista znakomicie promujący swoją pracą ten region w Polsce. Obie książki wydał Ośrodek Wschodni Katolickiego Stowarzyszenia Civitas Christiana w Białej Podlaskiej.

Pomniki historii

to: obelisk z okresu inwazji kościuszkowskiej w Polatyczach, kopiec pamięci Marszałka J. Piłsudskiego w Neplach, pomnik bitwy pod Kobylanami - 5.II.1919 roku. Okolice Terespola były ostatnim skrawkiem Podlasia okupowanego ciągle przez wojska niemieckie, kiedy Europa od 11.XI.1918 roku mogła cieszyć się wolnością. Liczne są mogiły żołnierskie z okresu wojny 1920 roku i II wojny światowej.

Najdawniejsze dzieje tych ziem poznać możemy dzięki licznym stanowiskom archeologicznym. Intrzygującym zabytkiem jest „Kamienia Baba” - ciosany z kamienia polnego obiekt kultowy w kształcie krzyża.

Atuty

Tranzytowe położenie gminy, Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu” z rezerwatami przyrody „Czapli Stóg” i „Szawcjaria Nepelska” usytuowane w widłach Bugu i Krzny, walory krajobrazowe oraz kulturowe są najważniejszymi atutami gminy gwarantującymi rozwój gospodarczy. Dowodem, że te atuty są dobrze wykorzystywane świadczą sukcesy ostatnich dziesięciu lat.

Życząc, aby wers z wiersza Sarbiewskiego - „O Bugu, o czysty wód świętych kryształ!” urzeczywistnił się w realizacji programu ekologicznej gminy przyjaznej przyrodzie, kulturze, turystom oraz ludziom, którzy związali swój los z tą częścią Podlasia.

Szczepan Kalinowski

Powyższy tekst stanowi fragment wystąpienia podczas uroczystej sesji Rady Gminy w Terespolu w dniu 1 lutego 2002 r.

Do osiągnięć gminy Terespol w zakresie ochrony środowiska zdążyliśmy się już przyzwyczaić. Potwierdzają to różne nagrody i wyróżnienia.

Do osiągnięć gminy Terespol w zakresie ochrony środowiska zdążyliśmy się już przyzwyczaić. Potwierdzają to różne nagrody i wyróżnienia.

Efekty są widoczne. W dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej wartość zauważenia jest nie tylko zbudowanie typowej oczyszczalni ściekowej i sieci kanalizacyjnej, ale również przydomowych oczyszczalni we wsiach, gdzie gospodarstwa są rozproszone.

Pomyśl jest już dość znany, lecz w większej skali w gminach nie realizowany. Rozwiązano też w dużym stopniu problem usuwania i

Laury za ekologię

zagospodarowania śmieci. Zmodernizowano ogzewanie obiektów komunalnych na terenie gminy. Wyposażone zostały one w kotłownię olejowe lub ogzewanie elektryczne. Warto przy tym podkreślić, że przedsiębiorstwa te aktywnie wspierane są przez lokalną społeczność.

Ostatnio po raz trzeci rozstrzygnięto Konkurs Ekologiczny „Przyjaźni Środowisku”, któremu patronuje prezydent RP. Terespolska gmina znalazła się w gronie tych, którym przedłożono

znak „Gmina Przyjazna Środowisku”. Jest to wyróżnienie za długookresową działalność proekologiczną. Gmina Terespol została także wyróżniona przez ministra Środowiska w piątym konkursie „Lider Polskiej Ekologii”. W uzasadnieniu napisano: „za kompleksowe działania służące ochronie środowiska”. Oba wyróżnienia są dobrym, zasłużonym akcentem uświetniającaym dziesięciolecie terespolskiej gminy.

(GW)

Tworzenie nowych jednostek administracyjnych, ich dzielenie lub łączenie, zawsze wywołuje wiele emocji w lokalnych społecznościach. Przykładem tego było przed laty powoływanie gminy Rossosz, a później dzielenie miasta i gminy Terespol.

O tych czasach wspomniał **Mieczysław Romaniuk** - Przewodniczący Rady Gminy Terespol w swoim wystąpieniu podczas uroczystej sesji z okazji dziesięciolecia istnienia tej najmłodszej w województwie lubelskim jednostki samorządowej. Nie ma dzisiaj sensu roztrząsać negatywów i korzyści, które wynikły z rozdzielenia terenów wiejskich i

można również pominąć walorów turystycznych tego terenu, głównie na obszarze Parku Krajobrazowego "Podlaski Przełom Bugu".

Jubileuszowa sesja odbyła się w Zespole Szkół im. W. Reymonta w Małaszewiczach. Zaproszono na nią reprezentantów gminnej społeczności. Przybyli też radni, sołtysi, a także osoby z administracji byłego województwa białkopodlaskiego. Szczególnie uhonorowano **Grzegorza Nesteruka** - prezesa Przemysłowego Konsorcjum Gospodarczego, jednego z inwestorów koroszczyńskiego terminalu, któremu rada przyznała tytuł honorowego obywatela gminy Terespol. Podczas sesji wójt

Fot. Szczerpan Kuliniowski

miejskich. Trzeba jednak przyznać, że terespolska gmina trzyma się w zupełnie dobrej kondycji, a w niektórych dziedzinach osiągnęła niekwestionowane sukcesy. Bez większej przesady można powiedzieć, że stała się łowcą nagród w zakresie ekologii i ochrony środowiska. Oprócz prestiżu przyniosły one dodatkowe pieniądze, które wykorzystano na działalność proekologiczną. Dzięki temu wszystkie miejscowości gminy są dobrze wyposażone w infrastrukturę komunalną, głównie wodociągi i kanalizację. Na dużą skalę zastosowano przy budowaniu oczyszczalni ścieków. Dobrze prowadzona jest gospodarka odpadami.

Gmina Terespol ma także inne atuty, które wynikają z jej położenia przygranicznego i na głównym szlaku komunikacyjnym Europy. Są nimi: przejścia graniczne, port przeładunkowy i Wolny Obszar Celny w Małaszewiczach, terminal w Koroszczyźnie. Wszystko to wpływa korzystnie na rozwój ekonomiczny i możliwości rozwiązywania problemów społecznych gminy. Nie

można również pominąć walorów turystycznych tego terenu, głównie na obszarze Parku Krajobrazowego "Podlaski Przełom Bugu". Jubileuszowa sesja odbyła się w Zespole Szkół im. W. Reymonta w Małaszewiczach. Zaproszono na nią reprezentantów gminnej społeczności. Przybyli też radni, sołtysi, a także osoby z administracji byłego województwa białkopodlaskiego. Szczególnie uhonorowano **Grzegorza Nesteruka** - prezesa Przemysłowego Konsorcjum Gospodarczego, jednego z inwestorów koroszczyńskiego terminalu, któremu rada przyznała tytuł honorowego obywatela gminy Terespol. Podczas sesji wójt **Krzysztof Iwaniuk** (fot. obok) przypominając o dokonaniach gminy, podkreślił, że nie byłoby one możliwe bez zaangażowania lokalnych wspólnot mieszkańców.

Jubileusz był też okazją do wyróżnienia kilkudziesięciu osób pamiątkowym medalem gminy Terespol. Na wniosek wojewody lubelskiego Złotym Krzyżem Zasługi uhonorowano wójta Krzysztofa Iwaniuka. Za zasługi na rzecz lokalnej społeczności i wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków Srebrne Krzyże Zasługi otrzymali: **Franciszek Rabczuk**, **Zdzisław Markowski** i **Danuta Osypiuk**, a brązowe **Piotr Kowalik**, **Halina Ostapczuk**, **Krystyna Buczyno**, **Tadeusz Daniluk**, **Krystyna Gierluszkievicz**, **Anna Miszczyk**, **Wiesława Szymańska**, **Jadwiga Turul**.

(G.W)

Fot. Szczerpan Kuliniowski

Przewodniczący rady Mieczysław Romaniuk wręcza ks. Zdzisławowi Ozembło medal za szczególne zasługi dla gminy

Wydział Gospodarki, Rolnictwa i Promocji

dyrektor

Danuta Kasjanik (p. 314, tel. 343-75-17)

MOŻNA TU UZYSKAĆ

- ✓ Kartę wędkarską
- ✓ Rejestrację sprzętu pływającego służącego do połowu ryb
- ✓ Legitymację i oznakę strażnika Społecznej Straży Rybackiej
- ✓ Decyzję o dopuszczeniu reproduktorów do rozrodu naturalnego

Wydział Komunikacji

dyrektor **Jan Konon**,

z-ca dyrektora **Jan Gryzb**

(p. 5, telfax 343-47-07)

W zakresie rejestracji pojazdów i wydawania praw jazdy w Białej Podlaskiej obsługiwani są mieszkańcy gmin: Biała Podlaska, Janów Podlaski, Konstantynów, Leśna Podlaska, Łomazy, Rokitno, Rossosz.

Oddziały Zamiejscowe:

Międzyrzec Podlaski

ul. Warszawska 30/32, tel/fax 371-28-35

W zakresie rejestracji pojazdów i wydawania praw jazdy obsługuje mieszkańców miasta Międzyrzec Podlaski oraz gminy Międzyrzec Podlaski i Drelów.

Terespol

ul. Wojska Polskiego 117, tel/fax 375-38-62

W zakresie rejestracji pojazdów i wydawania praw jazdy obsługuje mieszkańców miasta Terespol oraz gmin Tucznia, Terespol, Kodeń, Piszczaci Zalesie

Wisznice

ul. Warszawska 13, tel/fax 378-20-45,

W zakresie rejestracji pojazdów i wydawania praw jazdy obsługuje mieszkańców gminy Wisznice, Sławatycze i Sosnowka.

MOŻNA TU UZYSKAĆ

- ✓ Rejestrację, rejestrację czasową, wyrejestrowanie pojazdu, zwrot zatrzymanego dowodu rejestracyjnego
- ✓ Prawo jazdy
- ✓ Świadcstwo kwalifikacyjne
- ✓ Zezwolenie na prowadzenie szkolenia
- ✓ Przywrócenie uprawnień do kierowania pojazdami
- ✓ Zezwolenie na przewozy osób pojazdami samochodowymi
- ✓ Zmianę organizacji ruchu na drogach
- ✓ Zezwolenie na zorganizowanie imprezy na drogach
- ✓ Upoważnienie do przeprowadzania kontroli technicznej pojazdów

c.d. ►►

*Jaki jest ten bialski powiat? Co może zaliczyć pan do jego plusów, a co do minusów?

Do jego plusów zaliczyłbym to, iż jest to powiat przygraniczny, który rozciąga się wzdłuż granicy między Polską a Białorusią. Na naszym terenie posiadamy cztery przejścia

potrzeb. Poza tym nie jest to jednak subwencja, którą przeznaczamy tylko na drogi. Ponieważ subwencja ogólna jest zbyt mała, jesteśmy zmuszeni część subwencji drogowej przeznaczyć na wykonanie zadań własnych powiatu, m.in. z zakresu leśnictwa, geodezji, administracji. Niestety, nie

śluszną ideą samorządności. Z drugiej zaś - by użyć określenia z „ogórkowej” kiedyś gminy Terespol - mizeria finansowa. Straszące pustą halę dawnego zakładu przetwórstwa owocowo-warzywnego.

Byłem zawsze zwolennikiem i gorącym orędownikiem

Bialskie plusy i minusy

rozmowa ze starostą bialskim **Bogusławem Żądło**

graniczne. Stwarza to szansę na rozwój, zwłaszcza po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Co prawda, posiadanie tych przejść nie przynosi dziś powiatowi większych korzyści, może poza drobnym handlem przygranicznym, wciąż ograniczonym przez przepisy. Atutem są także walory przyrodnicze. Naszym bogactwem jest przede wszystkim czyste powietrze i woda oraz bardzo duże obszary naturalnego krajobrazu. Niestety bazę turystyczną mamy w powijkach. Kilkanaście gospodarstw turystycznych, które mamy rozrzucone na terenie powiatu jeszcze niewiele znaczy. Mam nadzieję, że w przyszłości potrafią one się na tyle rozwijać, by dać utrzymanie ludziom.

Uważam jednak, że powiat bialski posiada więcej minusów. Ten trzeci co do wielkości powiat w Polsce, zamieszkuje stosunkowo mało, bo ok. 120 tys. ludności. To przekłada się na subwencję naliczaną przez budżet centralny - im więcej mieszkańców, tym wyższa subwencja. Drugim takim minusem jest bardzo duża ilość dróg powiatowych. Otrzymałyśmy do administracji ok. 1200 km dróg, z których ok. 35 proc. prowadzi w przysłowiowe pole. Dlatego subwencja drogowa nie zabezpiecza

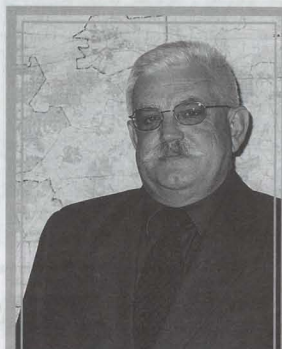
da się tego uniknąć. Z kolei administracja powiatowa jest tak rozbudowana, bo warunkuje to wielkość powiatu i konieczność utrzymania filii zamiejscowych. Natomiast w ministerstwie finansów wyliczono, iż starostwom wystarczy 50 urzędników i tylko na taką ilość otrzymujemy subwencję. W przypadku naszego powiatu, który liczy aż 19 gmin jest ona niewystarczająca. Ponieważ chcemy stać bliżej petenta - utrzymujemy filie i oddziały zamiejscowe starostwa. Kolejnym minusem naszego powiatu jest stosunkowo słaba infrastruktura techniczna na terenie gmin. Niektóre z nich dopiero teraz docierają do końca wodociągowania, a w wielu inwestycje te są w połowie realizacji. Jeszcze gorzej jest z kanalizacją. Co prawda władze powiatu niewiele tutaj mogą pomóc, ponieważ należy to do zadań samorządów gminnych. Świadczy to jednak o skali zaniedbania powiatu. Bardzo dotkliwą bolączką jest brak dużych zakładów pracy. Poza jedną gminą Terespol, na terenie której mieści się port przeładunkowy w Małaszewiczach, zakłady mięsne i kilka różnych spółek, w pozostałych gminach nie ma tak dużych zakładów.

* Co może powiat? Z jednej strony

samorządności. Dla mnie to była wielka radość, kiedy powstawały samorządy gminne. Dzisiaj już okrzepły, wrosły w krajobraz. Samorządność gminna jest realna i winna się rozwijać. Inaczej wygląda samorządność powiatowa. Samorząd powiatowy, który utworzono wyłączając pewne zadania z byłych województw, stanowi ich zlepek: szpitalne, szkolnictwo ponadgimnazjalne, opieka społeczna, drogi powiatowe itp. Dlaczego i po co pytam się - stworzono taki samorząd, jeżeli nie dano możliwości dysponowania finansami w sposób swobodny? Dysponujemy tylko 7 proc. swojego budżetu. Ile to jest z 47 mln zł budżetu, łatwo sobie wyliczyć. Dlatego trzeba sobie zdawać sprawę, że niewiele mamy do powiedzenia. Na przykład otrzymujemy subwencję na oświatę i służymy szkołom przede wszystkim jako kasjer. Uważam, że wójt czy burmistrz, na którego terenie jest szkoła średnia, byłby równie dobrym jak my kasjerem. Nie sprawdziło się w ogóle to o czym mówiono, że powiaty jak się przyjrzą realizacji swoich zadań, to otrzymają pieniądze, będą inwestować i rozwijać się. Wszystkie budżety powiatu były i są budżetami przetrwania. Stąd też

Wiek -53 lata
Rodzina - zona Ewa, syn Radosław
Wykształcenie wyższe - mgr inż. rolnik
Przynależność partyjna - PSL
Członek Zarządu Powiatu Bialskiego od momentu powstania powiatu do marca 2000 r.
Ij. do dnia wyboru na funkcję przewodniczącego Rady Powiatu Bialskiego.
Mieszka w Lobaczewie Małym (gm. Terespol).
Starosta powiatu bialskiego od 27 marca 2001r

moje pytanie, po co ten powiat? Czyż nie lepiej byłoby usamorządować istniejące województwa, a w miejsce obecnych dużych województw utworzyć regiony gospodarcze?

* Pomimo tych powiatowych ułomności poproszę o ocenę minionej kadencji zwłaszcza, że pełnił pan w niej różne funkcje.

Tak się składa, że od początku kadencji aktywnie uczestniczyłem w pracach samorządu powiatowego. Byłem członkiem zarządu, później przewodniczącym rady, a teraz jestem starostą. Mimo mizerii finansowej, nie zostawie powiatu zadłużonego i jednak coś się udało. Zbudowaliśmy kilkadziesiąt kilometrów dróg, wyremontowaliśmy szkoły, dokończyliśmy budowę internatu w Wisznicach, utworzyliśmy od podstaw Rodzinny Dom Dziecka w Żabcach. Bolesną sprawą była likwidacja Domu Dziecka w Międzyrzeczu Podlaskim.

Najważniejsze jednak, że dzieci znalazły godziwe warunki, a kadra też jakoś sobie poradziła.

Czeka nas jeszcze podobne wyzwanie - rozwiązanie problemu Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Żalutyniu. Jest tam sytuacja bardzo złożona - zaniedbana przez wiele lat infrastruktura i fatalne kierowanie tą placówką - oto stan ośrodka.

Struktury powiatowe przez tę kadencję już na tyle okrzepły, że działają dosyć sprawnie. Boleję trochę nad tym, że podczas tej kadencji nie udało nam się dostatecznie skupić samorządów gminnych wobec problemów powiatu. Jednak jest to pierwsza kadencja i przekonywanie ich do tego zbyt gwałtowne, mogłoby zostać odebrane jako próba ograniczenia ich autonomii. Myślę, że przyjdzie na to pora w drugiej kadencji. Na pewno nie chcemy być czapką administracyjną dla gmin, ale wiele problemów np. z dziedziny ekologii, można i trzeba będzie rozwiązywać wspólnie, tak, jak to się już odbywa w zakresie budowy dróg.

* Według proponowanej nowej ordynacji wyborczej, bezpośrednio wybierać mamy wójtów, prezydentów i burmistrzów. Na taki wybór starosty ustawodawca się już jednak nie zdecydował.

Każdy wybór bezpośredni przez mieszkańców jest wyborem bardzo mocno usadawiającym tego, który te wybory wygra. Nie dziwi się wójtom i burmistrzom, którzy wyrażają zadowolenie, że zostaną tak wybrani. Sądzę, że ta ordynacja pomija starostów ze względu na interesy partyjne, bowiem na szczeblu powiatów już zaczyna odgrywać dużą rolę polityka partyjna. Wydaje mi się,

że to jest podstawowa przeszkoda i starostowie będą nadal wybierani przez radę powiatu w układach partyjnych.

* Wróćmy może jeszcze do rolnictwa, dominującego przecież w naszym powiecie. Coraz bardziej dramatycznie bezrobocia.

W obrębie działania naszego urzędu pracy stopa bezrobocia oscyluje wokół 18 proc. Zdaję sobie też doskonale z tego sprawę, że jest jeszcze ukryte bezrobocie, głównie na ws. Boleję nad tym, że jako starosta niewiele mogę uczynić w kwestii zwalczania bezrobocia, ponieważ mam bardzo skromne środki. Nie mamy pieniędzy na aktywne formy zwalczania bezrobocia. Co do rolnictwa zaś, to trwa wielka dyskusja na temat dopłat bezpośrednich. Z tego co wiemy, dopłaty przez Unię Europejską są mocno minimalizowane, natomiast kładziony jest nacisk na wzrost funduszy na stworzenie nowych miejsc pracy, odejście od zawodu rolnika. Jest to dobre rozwiązanie, bo wywołuje u ludzi inicjatywę, ale na terenach lepiej rozwiniętych gospodarczo i zamożniejszych. Tylko czy będzie w stanie wywołać inicjatywę u naszych podlaskich rolników? Mimo wszystko rolnictwo po zachodniej stronie Wisły jest bardziej aktywne, a rolnicy jakby mniej zagubieni. Dużych producentów - powiedzmy to sobie szczerze - mamy niewiele. Na terenie gminy Terespol, gdzie mieszkam, typowych rolników, którzy utrzymują się z rolnictwa jest zaledwie kilkadziesiąt. Z nich tylko kilku utrzymuje swoje gospodarstwo na wysokim poziomie. Właśnie takie mamy rolnictwo.

Dziękuję za rozmowę.

Janusz Chomiuk

Wydział Ochrony Środowiska i Leśnictwa

dyrektor

Witold Sautycz (p. 213, tel. 343-29-24)

MOŻNA TU UZYSKAĆ

- ✓ Dzierżawę obwodów łowieckich i rozliczyć czynsz za dzierżawę
- ✓ Pozwolenia na: pobór wód, odprowadzanie ścieków, wykonywanie i eksploatację urządzeń wodnych
- ✓ Decyzje na wytwarzanie, zbieranie, transport, wykorzystanie i unieszkodliwianie odpadów
- ✓ Zatwierdzenie programów gospodarki odpadami
- ✓ Uzgodnienie i opinię lokalizacji inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko
- ✓ Zgłosić do rejestru pomnik przyrody itp.
- ✓ Decyzje o dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń pyłowych, gazowych, emisji hałasu, pól elektromagnetycznych
- ✓ Informację zawartą w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie
- ✓ Zatwierdzenie projektów prac geologicznych, dokumentacji geologicznej, projektów zagospodarowania złoża, planu ruchu zakładu górniczego
- ✓ Koncesję na poszukiwanie, rozpoznanie, eksploatację złóż kopalni pospolitych
- ✓ Decyzję w sprawie pomocy finansowej na odnowienie lasu po pożarze lub innej klęsce żywiołowej, oraz na załeszenie gruntów porolnych
- ✓ Zezwolenie na odłów lub odstrzał redukcyjny zwierzyny

Wydział Organizacyjno-Administrcyjny

dyrektor

Henryk Marczuk (p. 310, tel. 343-84-30)

MOŻNA TU UZYSKAĆ

- ✓ Zmiana oraz ustalanie brzmienia imion i nazwisk
- ✓ Pozwolenie na zbiórki publiczne na terenie powiatu.
- ✓ Sprawdzanie zwłok i szczątków z obcego państwa oraz sprawy związane z ustawą o chowaniu zmarłych

Wydział Spraw Społecznych

dyrektor

Jadwiga Romaniuk (p. 218, tel. 342-12-50)

MOŻNA TU UZYSKAĆ

- ✓ Rejestrowanie niepublicznych placówek oświatowych
- ✓ Ewidencje uczniowskich klubów sportowych.
- ✓ Kierowanie dzieci do Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych

Dyrektor WODR w Lublinie z siedzibą w Końskowoli: Andrzej Ryl

Z-ca Dyrektora ds. Oddziału w Grabanowie: Arkadiusz Szymoniuk

Tel. Centrali:
343 37 92 lub 343 38 66

Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lublinie z siedzibą w Końskowoli Oddział w Grabanowie

Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego prowadzi doradztwo dla mieszkańców obszarów wiejskich realizując następujące funkcje:

- ▶ **edukacyjną** - poprzez organizowanie różnorodnych programów doradczych w formie doradztwa indywidualnego i grupowego, szkoleń, seminariów, kursów i konferencji, konkursów i olimpiad, pokazów i wystaw, wyjazdów studyjnych,
- ▶ **wdrożeniową** - poprzez promowanie i zachęcanie do stosowania nowych rozwiązań technicznych, technologicznych, organizacyjnych i ekonomicznych,
- ▶ **informacyjną** - poprzez zbieranie i upowszechnianie informacji (rynkowej, technicznej i technologicznej).

Podstawowe zadania WODR:

- ▶ udzielanie pomocy wszystkim mieszkańcom obszarów wiejskich w prowadzeniu działalności gospodarczej, a zwłaszcza rolnikom i członkom ich rodzin, w rozwiązywaniu problemów związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego jak również wskazywaniu dodatkowych lub alternatywnych źródeł dochodu poza rolnictwem,
- ▶ inicjowanie i wspieranie działań mających na celu rozwój pozarolniczych form aktywności gospodarczej na wsi,
- ▶ wdrażanie i upowszechnianie wyników badań naukowych zrealizowanych na rzecz

rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich,

- ▶ organizowanie doskonalenia zawodowego rolników i innych mieszkańców wsi,
- ▶ przygotowywanie i wydawanie materiałów informacyjno-szkoleniowych,
- ▶ wykonywanie i opiniowanie planów przedsięwzięć gospodarczych,
- ▶ prowadzenie doradztwa w zakresie technologii i ekonomiki produkcji rolnej,
- ▶ przygotowywanie i wydawanie materiałów informacyjnych dotyczących możliwości i warunków korzystania ze środków pomocowych zwłaszcza Unii Europejskiej,
- ▶ upowszechnianie problematyki związanej z integracją Polski z Unią Europejską,
- ▶ doradztwo socjalno-bytowe w tym w zakresie gospodarstwa domowego,
- ▶ realizacja innych zadań wynikających z realizacji polityki państwa w zakresie rozwoju wsi i rolnictwa

Oddział w Grabanowie realizuje swoje zadania poprzez zawarte w strukturze cztery główne działy: Dział Produkcji Roślinnej, Dział Produkcji Zwierzęcej, Dział Analiz Ekonomicznych, Dział Aktywności Ludności Obszarów Wiejskich i Informacji oraz samodzielne stanowisko Specjalisty ds. Integracji z Unią Europejską, a także Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego w każdym z czterech powiatów: bialskim, łukowskim, parczewskim i radzyńskim. ■

Oddział w Grabanowie

realizuje swoje zadania poprzez zawarte w strukturze cztery główne działy: Dział Produkcji Roślinnej, Dział Produkcji Zwierzęcej, Dział Analiz Ekonomicznych, Dział Aktywności Ludności Obszarów Wiejskich i Informacji oraz samodzielne stanowisko Specjalisty ds. Integracji z Unią Europejską, a także Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego w każdym z czterech powiatów: bialskim, łukowskim, parczewskim i radzyńskim. ■

(Materiał przygotowany przez ODR)

Fundacja Akademii Rolniczej w Lublinie im. Wincentego Witosa na mocy porozumienia ze Starostwem Powiatowym utworzyła w listopadzie 2001 r. swą filię w Białej Podlaskiej. Celem tego przedsięwzięcia jest wspieranie rozwoju Powiatu Białskiego.

rozpoczęciem działalności gospodarczej oraz przedsiębiorców. Osoby te mogą uzyskać bezpłatne porady w zakresie podejmowania działalności gospodarczej oraz prowadzenia firmy (porady prawne, ekonomiczne, podatkowe, marketingowe, i inne), jak również informacje na temat preferencyjnych

Doświadczenie i profesjonalizm

Wykwalifikowana kadra, najwyższej klasy eksperci współpracujący z Fundacją oraz doświadczenie zdobyte w ciągu 8 letniej działalności w zakresie wdrażania programów pomocowych,

*Masz pomysł - my pomożemy Ci go zrealizować
masz problem - my pomożemy Ci go rozwiązać*

Działania podejmowane przez Fundację zmierzają do podnoszenia konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw, poprawy jakości i efektywności usług publicznych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Obecność Fundacji na naszym terenie ma przyczynić się do rozwoju przedsiębiorczości w powiecie, stąd oferta Fundacji skierowana jest nie tylko do działających już przedsiębiorców, ale także do osób, które zainteresowane są podjęciem działalności gospodarczej.

Pomoc dla przedsiębiorców

Fundacja w swej strukturze posiada wyodrębnione Biuro Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw, którego aktywność koncentruje się na rozwoju sektora MSP. Biuro świadczy usługi doradcze m.in. w zakresie sporządzania biznesplanów, analiz marketingowych, projektów ekonomiczno-technicznych, przeprowadza i opracowuje badania rynkowe, analizy techniczno-ekonomiczne, a także wdraża system zapewniania jakości HACCP dla sektora spożywczego. Biuro Rozwoju MSP prowadzi także działalność szkoleniową.

Fundacja realizuje aktualnie, finansowany z Budżetu Państwa, Projekt „Punkty Konsultacyjno-Doradcze”, który skierowany jest do osób zainteresowanych

kredytów oferowanych przez banki i innych dostępnych formach wsparcia dla sektora MSP. Punkty Konsultacyjno-Doradcze prowadzone przez Fundację działają w Lublinie oraz w filiach Fundacji w Łukowie, Krasnymstawie i Zamościu. Bezpłatną działalność informacyjno-doradczą w ww. zakresie prowadzi również filia Fundacji w Białej Podlaskiej.

Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich

Perspektywa wstąpienia Polski do Unii Europejskiej rodzi konieczność przygotowania obszarów wiejskich do integracji, a następnie do funkcjonowania na rynkach UE. Fundacja aktywnie uczestniczy we wdrażaniu programów skierowanych na tereny wiejskie. Działania te mają na celu upowszechnianie wiedzy o UE, szczegółowych przepisach obowiązujących w Unii oraz możliwościach i warunkach pozyskania środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej.

Biuro Rozwoju Obszarów Wiejskich świadczy usługi konsultingowe dla przedsięwzięć realizowanych w rolnictwie i agrobiznesie. Prowadzi także szereg szkoleń dla rolników, grup producenckich i mieszkańców terenów wiejskich (w tym dla osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem).

rządowych i bilateralnych, zapewniając wysoki poziom świadczonych usług.

Fundacja zarejestrowana jest w Centralnym Rejestrze Konsultantów UE w Brukseli (POL-22200), jest akredytowanym uczestnikiem Krajowego Systemu Usług dla MSP (KSU-0304), wspierającego rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Fundacja posiada Certyfikat KSU w dziedzinie usług doradczych i szkoleniowych (Nr 29/2000), który potwierdza wprowadzenie i stosowanie systemu zapewniania jakości.

Pracownicy Fundacji posiadają Certyfikaty LGPP w dziedzinie zarządzania finansami dla gmin i przedsiębiorstw komunalnych. Dzięki zdobytym doświadczeniom i wiedzy Fundacja oferuje szeroki wachlarz usług doradczych dla gmin i powiatów w dziedzinie zarządzania strategicznego i finansowego.

Blisze informacje na temat Fundacji jak również programów PHARE 2000 można uzyskać w siedzibie Filii Fundacji w Białej Podlaskiej, ul. Brzeska 41, pok. 316, lub pod numerem telefonu 343 69 30, od poniedziałku do piątku w godzinach 10-14.

Zapraszamy na nasze strony internetowe (<http://www.far.lublin.pl>)

Fawel Kazimierski
Asystent Filii w Białej Podlaskiej

QUIZ

Czy znasz powiat białski?

1. Która gmina powiatu białskiego jest największa pod względem powierzchni i liczby ludności?
2. Gdzie znajduje się Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego?
3. W pobliżu jakiej większej miejscowości rozpoczyna się na terenie powiatu białskiego kanał Wieprz-Krzna?
4. Wymień trzy gminy powiatu białskiego, na terenie

których znajduje się Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu”.

5. W jakiej nadbużańskiej miejscowości rozgrywa się zasadnicza część akcji powieści Zofii Kossak-Szczuckiej pt. „Błogosławiona Wina”?

Odpowiedzi prosimy przysłać w terminie do 30 kwietnia 2002 na adres redakcji:

„Gościniec Białski” Starostwo Powiatowe ul. Brzeska 41, 21 - 500 Biała Podlaska lub e-mail: powiatbiałski@lubelskie.pl

Wśród osób, które dostarczą prawidłowe odpowiedzi, rozlosujemy nagrody książkowe.

(red)

Unia Europejska *co rolnik o niej wiedzieć powinien?*

Proces integracji z Unią Europejską przyczyni się do zmiany sytuacji polskiego rolnictwa i dlatego ważny jest stosunek rolników do samego procesu i przemian z nim związanych.

Jak wynika z dotychczasowych badań, poziom wsparcia rolników dla procesu integracji jest niski i towarzyszy mu niewiara we własne możliwości przystosowania się do zmian. Według Hanny Podedwornej z SGH, jest kilka przyczyn takiego stanu rzeczy, a mianowicie:

- drastyczny spadek opłacalności produkcji rolnej, w wyniku którego rolnicy mogą się obawiać, że korzyści nie zrównoważą strat i, że to oni będą musieli te koszty ponieść,
- wiedza rolników o Unii Europejskiej i zasadach Wspólnej Polityki Rolnej, która kształtuje postawy i opinie.

Z większości badań wynika, że polski rolnik z dużą nieufnością podchodzi do procesu integracji a nieufność ta w dużej mierze wywodzi się z poczucia niedoinformowania o praktycznych skutkach integracji.

Jedynie 10% rolników uważa się za dobrze poinformowanych. Rolnicy ci wykazują większe

zainteresowanie procesem integracji i należą do jej zwolenników.

Badania naukowe wykazują, że największe obawy wykazują właściciele gospodarstw dużych. Natomiast rolnicy prowadzący gospodarstwa średnie silnie uzależnione od rynku, uznawani za potencjalnych beneficjentów **wspólnej polityki rolnej** oczekują, że proces integracji przyniesie wiele korzyści.

zabezpieczenie interesów polskich rolników podczas negocjacji. Innym ważnym źródłem obaw jest cały zakres spraw związanych z funkcjonowaniem rynku, problemy z nadprodukcją żywności i konieczność ciągłego negocjowania zasad regulujących rynki rolne.

Polscy rolnicy dostrzegają też bardzo mały udział rolników w przetwórstwie rolnym, co

nie. Dlatego też zazdrozczą rolnikom europejskim jasnych regul gry i sprawności instytucji obsługujących rolnictwo. Warto podkreślić, że większość rolników nie boi się konkurencji rolników innych. Polscy rolnicy są przekonani, że dorównują rolnikom innym, a w niektórych dziedzinach ich przewyższają. Posiadają duże doświadczenie prowadzenia produkcji w trudnych warunkach. Sam proces integracji nie jest postrzegany jako źródło lęków i zagrożeń, ale budzi pewne nadzieje na poprawę sytuacji.

Obraz, jaki przedstawia analiza przeprowadzona przez Panią Hannę Podedworną jest optymistyczny, ale realny. Wydaje mi się, że i w naszym środowisku jest spora grupa rolników, która widzi proces integracji jako źródło korzyści i nie odnosi się doń niechętnie. Jedno jest pewne: im więcej wiedzy na temat Unii, tym mniej lęków i obaw.

Osoby zainteresowane poszerzeniem wiedzy o Unii Europejskiej, procesie integracji i przebiegu negocjacji zapraszam do Oddziału w Grabanowie. Służymy informacjami i bogatą literaturą. ■

Obawy i Oczekiwania Janina Kempka - specjalista ODR ds. integracji

Do pozytywnych zmian zaliczają poprawę sytuacji rolników wynikającą z dostępu do pieniędzy z funduszy unijnych oraz możliwości zabierania głosu w sprawach bezpośrednio ich dotyczących. Innym ważnym oczekiwaniem rolników jest nadzieja, że uczestnictwo w Unii otworzy możliwości skutecznego rozwiązywania problemów rynkowych przez powstanie sprawnych instytucji gospodarczych na wzór unijnych.

Obawy natomiast budzi odpowiednie

bardzo ograniczona ich szanse oddziaływania na warunki sprzedaży. Dlatego też wiążą duże nadzieje z procesem integracji, który umożliwi im partnerstwo i dostęp do sprawdzonych instytucji ekonomicznych oraz korzyści płynących z Wspólnej Polityki Rolnej.

Podstawowym problemem polskich rolników jest niepewność rynku, która ogranicza ich możliwości działania. Nie znają cen, nie mogą kalkulować co im się opłaca, albo trafią w zapotrzebowanie rynku, albo

ROCZNIK SŁAWATYCKI NADBUŻAŃSKIE SŁAWATYCZE

Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Sławatycze, z a c h e c o n e d u ż y m z i n t e r e s o w a n i e m, z j a k i m s p o t k a ł s i e p i e r w s y n u m e r r o c z n i k a „N a d b u ż a ń s k i e S ł a w a t y c z e” (t r z e b a b y ł o d o d r u k o w a ć e g z e m p l a r z e), p o s t a n o w i ł o k o n t y n u o w a ć t o p r z e d s i e w z i e c i e.

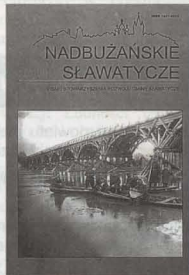
Już ukazał się kolejny numer czasopisma, które w interesujący sposób, przybliży sławatyckie tereny nadbużańskich. Cenny wydaje się być przede wszystkim pierwszy artykuł zamieszczony w roczniku „Inwentarz Państwa Sławatycyckiego z 1765 roku”

Grażyny i Mieczysława Lewczuków. Znajdujemy tam taki opis Sławatycy: „To miasto w położeniu nad rzeką portową Bugiem z Zamczyskiem Starym wysoko, usypanym, około którego w trzy strony fossa rymująca się, z czwartej zaś strony rzeka płynie też. Rynek w kwadrat zbudowany mający szerokość pretów mierniczych osiemnaście długości zaś dwadzieścia siedem łokci półtorzej”. Dalej mamy tekst Mikołaja Gonczarowa - „Miejscowości sąsiadujące z Sławatycami przez Bug”. Interesujące są wspomnienia Kazimierza Kozickiego,

urodzonego w 1946 r. w Sławatyczach, a obecnie mieszkańca Kanady. Dla regionalistów może być cenne opracowanie Andrzeja Szczepańskiego pt. „Sławatycze w wrześniu 1939 roku”. Problematykę religijną porusza artykuł Haliny Sprychy „Kult św. Walentego w Sławatyczach”. Natomiast Karol Skibiński pisze o sławatyckim oddziale celnym. W numerze tym znajdziemy także recenzje książki Michała Grynberga „Sławatycze domu mój ... o życiu i zagładzie Żydów w Sławatyczach. Lasy autorki.” Jest też dział korespondencji oraz kronika.

“Nadbużańskie Sławatycze” to jedyny w powiecie białskim rocznik wydawany przez urząd gminy.

Jego redaktorem naczelnym jest Grzegorz Michałowski. Siedziba redakcji mieści się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sławatyczach, ul. Rynek 14, tel. 3783346. (G.W.)

Ile wiemy o UNII?

Gdy trwają negocjacje o warunkach przyjęcia Polski do Unii Europejskiej, niezbędna wydaje się wiedza o zasadach funkcjonowania organizacji, do której mamy szansę przystąpić już w styczniu 2004 roku. Politycy z Brukseli stawiają jednak twarde warunki, domagają się przestrzegania dyscypliny finansowej, dostosowania polskiego prawa do unijnych norm. Nadal kością niezgody pozostaje kwestia zakupu ziemi przez cudzoziemców oraz zasada zatrudniania naszych rolników na terenie Wspólnoty Europejskiej. Być może właśnie waga i aktualność problemu zdecydowała o dużym zainteresowaniu, jakim cieszyła się **W Regionalna Olimpiada Wiedzy o Unii Europejskiej**, której finał odbył się 8 lutego br. w Wisznicach. Patronat nad olimpiadą objął przewodniczący Rady Powiatu Białskiego, natomiast głównym organizatorem był Oddział WODR- w Grabanowie. W dwuetapowym konkursie wymagano wszechstronnej wiedzy z historii Unii i

głównych założeń prowadzonej przez nią polityki. Padaly pytania o ideę solidaryzmu, unijne symbole, a także o najważniejsze obszary negocjacyjne.

Pierwsze, równorzędne miejsca zajęli

wiele obaw. Zbiurokratyzowany system kontroli i ewidencji skutecznie utrudnił dostęp do dopłat, które i tak wyniosą zaledwie 25 proc. tego, ile otrzymają unijni farmerzy. Niepokojące wydają się również zapowiedzi ograniczeń w produkcji, a to kolejny warunek uzyskania finansowego wsparcia. Laureaci zostali uhonorowani

zgrupowaniem gości przysłuchiwali się również kilku wykładom prowadzonym przez pracowników Ośrodków Doradztwa Rolniczego. **Janina Kempka** (ODR w Grabanowie) przedstawiła szansę i zagrożenia, z jakimi wiąże się przystąpienie Polski do UE.

Wypada również wspomnieć, że według opublikowanego ostatnio raportu Komisji Europejskiej, Lubelszczyzna to region o zdecydowanie niskiej sile nabywczej złotej. Wejście do Unii daje szansę na przysięgnięcie funduszy strukturalnych właśnie najbardziej zaopóźnionym gospodarczo regionom.

Laureaci olimpiady. Od lewej stoją: Sławomir Czech, Sławomir Ilczuk, Zofia Czubek, Józef Woźniak, Janina Naumiuk, Agnieszka Sawicka.

Fot. Stanisław Myć

Sławomir Czech z Królewskiego Dworu (pow. parczewski) oraz **Sławomir Ilczuk** z Komarówki Podlaskiej (pow. radzyński). Drugą nagrodę przyznano **Zofii Czubek**, pani sołtys z podkulskiego Stanisława, a trzecią **Józefowi Woźniakowi** z Woli Tulnickiej (pow. parczewski).

Większość finalistów utrzymuje się z pracy w rolnictwie. Zgodnie przynajmniej, że wstąpienie do Unii budzi

licznymi nagrodami. Fundatorami pierwszych nagród byli: Starosta Białski **Bogusław Żądło** i poseł **Lech Nikolski**. Wśród fundatorów znaleźli się również: przewodniczący Rady Powiatu **Henryk Jakubiuk** oraz wójt gminy Wisznice **Tadeusz Semeniuk**, a także GS „SCH” z Wisznice, BGŻ i Bank Spółdzielczy z Białej Podlaskiej oraz firmy SANO i KAZGOD. Uczestnicy olimpiady oraz

Ostatecznie o akcesie do Wspólnoty Europejskiej zdecydowały referendum. Wzorem innych krajów również Polacy będą musieli wypowiedzieć się czy chcą wejść w nowe struktury czy nie. Dla opowiedzenia się po którejkolwiek ze stron niezbędna jest wiedza, a właśnie spotkania takie jak olimpiada zorganizowana w Wisznicach sprzyjają przekazywaniu rzetelnych i obiektywnych informacji.

Edyta Wegiera

Szkola rzemiosła szansą dla młodych

Jako jeden z nielicznych w Polsce, Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Białej Podlaskiej może pochwalić się własną Rzemieślniczą Zasadniczą Szkołą Zawodową. Ma ona status szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej. Swoją działalność zainaugurowała 1 września 1999 r. Warto dodać, iż została ona reaktywowana po 50 latach w efekcie zabiegów Zarządu Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców na czele ze Starszym Cechu **Józefem Piśniakiem** i kierownikiem Cechu **Stanisławem Edwardem Czechem**.

Zgodnie z nowymi przepisami

ustawy o systemie oświaty, nauka w szkole będzie trwała od 2 do 3 lat. Aktualnie w 6 oddziałach klas II i III uczy się 190 uczniów. Pobierają oni naukę w szkole przez dwa lub trzy dni w tygodniu, a w pozostałe dni odbywają zajęcia praktyczne w zakładach rzemieślniczych. Najlepsi uczniowie mają możliwość wyjazdu na praktyki do Francji (w przyszłości także do Niemiec). W związku z tymi międzynarodowymi kontaktami Cechu i Szkoły odbywa się w niej nauka języka francuskiego i niemieckiego. Cech służy pomocą w znalezieniu miejsc na praktyki zawodowe w zakładach rzemieślniczych, dysponuje także miejscami w bursie szkolnej. Uczniowie - po ukończeniu szkoły - mogą zakładać własne zakłady rzemieślnicze, ponieważ w klasie III zdobywają tytuł

czeladnika w zawodzie. Absolwenci Szkoły Rzemieślniczej mogą kształcić się dalej w liceach ogólnokształcących lub technikach, uzyskując świadectwo dojrzałości.

UWAGA GIMNAZJALIŚCI!

Od 2 kwietnia do 31 maja br. Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Białej Podlaskiej przyjmuje zapisy do Rzemieślniczej Zasadniczej Szkoły Zawodowej w następujących zawodach: piekacz, kucharz, cukiernik, rzeźnik - wędliniarz, mechanik pojazdów samochodowych, blacharz samochodowy, stolarz, elektromechanik AGD, murarz, instalator urządzeń sanitarnych, elektryk, elektromechanik, ślusarz, zegarmistrz i fryzjer. Dodatkowe informacje uzyskać można w siedzibie Cechu przy ul. **Moniuszki 20, tel. 343-34-35 lub 344-42-30.**

(jach)

W ciągu ostatnich dziesięciu lat w gminie zmieniło się bardzo dużo - przynajmniej wójt **Roman Michaluk**. W 1992r. była bardzo zaniedbana. Poza PGR w Halasach nie było żadnej sieci wodociągowej, a telefonów było raptem ok. 50. Nie najlepiej wyglądały liczne szkoły podstawowe. Spośród 17, tylko w czterech były przyzwoite warunki sanitarne. W tej jednej z większych gmin w ówczesnym woj. białkopodlaskim, dużo było też dróg gruntowych. Jak jest dzisiaj?

Wodę mają w gminie 1553 gospodarstwa, a sieć wodociągowa liczy 130 km. Wybudowano trzy ujęcia wody. Nowoczesne i automatyczne. Jedno z nich o unikatowej technologii uzdatniania wody u źródła. Niektóre gminy już z a k o ń c z y ł y wodociągowanie. Ja się jednak nie mogę równać z innymi gminami, bo mam zbyt dużo przestrzeni - stwierdza wójt. Wody nie ma jeszcze ok. 500 gospodarstw. Pociągając jest, że jedynie inwestycje związane z ochroną środowiska, ekologia mogą liczyć na wsparcie. Wielokrotnie pomagał Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Aktualnie gmina stara się o pozyskanie pieniędzy z Unii Europejskiej. Jeden z wniosków dotyczący budowy wodociągów przeszedł już wstępne kwalifikacje w Lublinie i być może, po akceptacji w Warszawie, trafi do Brukseli. Drugą ekologiczną inwestycją będzie zakład zajmujący się recyklingiem odpadów stałych. Zostanie

on wybudowany wspólnie z Związkiem Gmin Międzyrzeczkich, do którego ta gmina (także Międzyrzec Podlaski - miasto, Drelów i Trzebieszów) należy.

Fot. archiwum gminy Międzyrzec Podlaski, zbiornik wodny - zwirownia w Berezie.

Telefony, to dzisiaj zupełnie inna epoka. Wykonano całkowitą telefoniczną gminę, opartą na światłowodach i centralach telefonicznych. Gmina posiada na swoim terenie także maszty telefonii komórkowej: Centertelu, Plus GSM i Ery.

Znaczące zmiany na plus nastąpiły w oświacie. Co prawda sytuacja ekonomiczna zmusiła gminę do zlikwidowania sześciu szkół, ale odbyło się to bezboleśnie. Ostatnią szkołę zlikwidowano nawet na wniosek rodziców. Nie tylko likwidowano. W ostatnim czasie wybudowano sześć nowych budynków szkolnych, a wiele innych z o s t a ł o zmodernizowanych. Powstała także sala sportowa w Misiach, a druga - w Halasach - jest w trakcie budowy.

Bardzo dobrze został rozwiązany problem dowożenia dzieci, którym - w drodze przetargu - zajęła się prywatna firma.

Według kursowania autobusów szkolnych można regulować zegarki - chwali wójt.

gorzej jest z drogami. Gmina jest biedna - dochody własne stanowią

zaledwie ok. 20% budżetu. Pozostała część to dotacje i subwencje, które nie zapewniają jednak wszystkich potrzeb. Subwencja drogowa np. wystarczy zaledwie na wybudowanie ok. 800 m dróg rocznie. Gmina buduje 5 km. Opracowany jest program budowy dróg gminnych, ale brak środków uniemożliwia jego pełną realizację.

Wyróżnikiem międzyrzeckiej gminy jest duża ilość jednostek straży pożarnej. Jest to wojsko wójt, na które w chwili zagrożenia można liczyć - mówi nie bez dumy prezes Zarządu Gminnego Ochotniczych Straży Pożarnych Roman Michaluk. Udowodnili to podczas wiosennej powodzi w 1997r., kiedy to w akcji ratowniczej uczestniczyło jednocześnie 20 jednostek.

Niewątpliwym atutem gminy jest przyroda: mozaika lasów i pasma dolin rzecznych. Zaś szczególną atrakcją zbiorniki wodne, powstałe w miejscu zwirowisk. Stwarza to szansę na rozwój agroturystyki, która z czasem może stać się istotną dziedziną gospodarki.

Bezsprzecznie jednak największym atutem gminy jest jej położenie, które z czasem może przynieść jej znaczne korzyści. Pod warunkiem jednak, że nie zabraknie inicjatywy społeczeństwa i wsparcia władz. *J. Chomiuk*

Gmina Międzyrzec Podlaski zajmuje 261 km kw. powierzchni, liczy 33 sołectwa i ok. 10,5 tys. mieszkańców. Położona jest w północnej części woj. lubelskiego w zasięgu dwóch korytarzy komunikacyjnych o znaczeniu międzynarodowym: Moskwa - Warszawa - Berlin oraz Białystok - Lublin - Rzeszów z przedłużeniem na kraje bałtyckie i bałkańskie.

Dominującym działem gospodarki jest rolnictwo. Rozwija się uprawa warzyw i owoców, choć trzody chlewnej i drobiu.

Funkcję przewodniczącego Rady Gminy pełni **Józef Okliński**, a urząd wójta sprawuje **Roman Michaluk**.

Janusz Chomiuk

Lotowa wiosna nawet w Luteniabużańskiej gminie Drelów wygląda groźnie. Wiele łąk i pól zamieniło się w rozlewiska. Woda co prawda nie zagraża budynkom, ale uprawom może zaszkodzić. Wólka Łóżecka to niewielka, ale czysta i schludna wieś. Widać też, że gospodara. Świadczy o tym chociażby stojący w środku wsi Dom Kultury. Nie każda, nawet większa wieś, może się czymś takim pochwalić. Chociaż swoje lata ma, wygląda okazale i - co ważniejsze - wciąż służy mieszkańcom. Sami go przecież sobie (i swoim dzieciom) zbudowali. Niewielki, ale znacznie nowszy kościółek, to kolejny przykład aktywności mieszkańców. Też z myślą o sobie. Lata bowiem lecą, wygodniej więc modlić się, gdy kościół stoi nieopodal.

Niemalże z orkiestrą, na progu pokrytego modnym sidingiem domu witają nas państwo Wiesława i Zdzisław Oltuszykowie. Czujemy się nawet trochę zażenowani tą gościnnością, ale w końcu jesteśmy na Podlasiu. Wizytę zaczynamy od okazanej obory, w której stoją jeszcze okazalsze krowy - *maż lubi, żeby była tusta i ładna* - śmieje się pani Wiesława - *jeszcze lepiej, gdy daje dużo mleka*. Obora, bowiem to nie wybieg konkursu piękności, lecz swoista fabryka mleka.

Właśnie za nie to sympatyczne małżeństwo zdobyło wyróżnienie. Ujmująca jest ich skromność, chociaż widać, że cieszą się z niego. *Jest tylu lepszych rolników* - powtarza kilkakrotnie gospodyni. Fakty są jednak takie, że to oni, w ocenie Okręgowej Stacji Hodowli Zwierząt w Lublinie, znaleźli się w ścisłej czołówce gospodarstw posiadających najlepsze stado krów rasy czarno-białej. To należące do nich „Jagoda” (każda krowa ma swoje imię) jest niekwestionowaną rekordzistką, która w ciągu roku „wyprodukowała” 9 tysięcy litrów mleka. Obora - chociaż niewielka - (stado byda liczy 24 sztuki, w tym 14 krów) - jest bardzo funkcjonalna. Tuż za ścianą znajduje się stodoła, z tyłu piwnica „wszystko pod jednym dachem” wyjaśnia pan Zdzisław. Już niebawem będzie jeszcze wygodniej. Mleka nie

będzie trzeba odwozić dwa razy dziennie do zlewni (choć za to raptem 150 m), ale przyjedzie po nie cysterna ze „Spomleku”. Warunkiem jest 300 l mleka dziennie i dobry dojazd do obory. Ten już prawie jest gotowy, gdy siedzieliśmy za stołem zastawionym zapustowym stołem, przywieziono właśnie żužel na drogę.

Rozmawialiśmy o dolach i niedolach podlaskiej wsi. Prawda jest taka, że wieś jest zniechęcona. Niedobrze, bo wielu swoją frustrację rozładowuje przed sklepem. To do niczego trzeba nie prowadzi. Pracować bowiem trzeba. Nasi rozmówcy nie mogą nachwalić się radzińskiej Mleczarni Spółdzielczej „SPOMLEK”. Nie dość, że płacą regularnie, to jeszcze wspomagają kredytami. Wymagają jednak czystości. *Jak było pierwsze zebranie, to myśleliśmy, że z krawami to już koniec. Jednak udało się nam sprostać tym wymogom, a 2 lata temu, to przez cały rok*

wtedy kredytów, wyszli na tym bardzo dobrze. Spłacali później grosze, a oprócz obory postavili jeszcze piętrowy dom - mówi pan Zdzisław, żalując jakby swej kredytowej ostrożności. Duża kiedyś obora, dzisiaj okazuje się za mała. Zwiłaszcza, iż planują powiększenie stada krów. Już z myślą o Unii Europejskiej, bo limity liczone będą już od 14 kwietnia br. do 31 marca roku następnego. Jaka będzie ta Unia dla nas to wielka niewiadoma. Czy oni w ogóle nas chcą, trudno powiedzieć. Może też byłoby słysze.

Tragedia polskiej wsi jest to, iż wiele - nawet dobrych gospodarstw - nie ma następców. Po prostu młodzi nie wiążą swojej przyszłości z rolnictwem. Na 60 numerów w tej wsi, następców, jest może 10 - dowiaduje się. Pod tym względem państwo Oltuszykowie są spokojni. I szczęśliwi. 26-letni Leszek po ukończeniu Zasadniczej Szkoły Mechanizacji Rolnictwa w Łosicach pozostał w gospodarstwie. *Nie dość, że chętny do pracy to jeszcze zna się na maszynach* - nie mogą się nachwalić rodzice. Drugi z synów, 18-letni

Marcin uczy się w Technikum Budowlanym w Łosicach. Rolnikiem więc pewnie nie zostanie, ale w razie jakiejś inwestycji fachowiec jest pod ręką. *Ja bym się tam nigdy nie zamieniła na miasto - przyznaje pod koniec naszego krótkiego (niestety) spotkania sympatyczna gospodyni. Chociaż czasami jest ciężko, to robi się to co się lubi. Są też efekty tej pracy.*

Państwo Oltuszykowie i Zdzisław Oltuszyk w ub. roku odznaczeni zostali medalem „Zasłużony dla gminy Drelów”. *Że to takich dobrych gospodarzy jest coraz więcej. Państwo Oltuszykowie nagrodzeni zostali za chęć trwania na wsi, rozwój gospodarstwa i przygotowanie własnych dzieci do jego przejęcia. Znajdują także czas na pracę społeczną, są lubiani przez innych. Ludzie dzisiaj szukają, ryzykują starają się i bardzo dobrze. Do każdej inicjatywy podchodzimy z szacunkiem - podkreśla Wójt. Nagradzanie najlepszych to przykład dla innych, że na tej wsi coś jednak można zrobić. Dla nagrodzonych zaś to satysfakcja, że ich trud zauważono i doping do lepszej pracy. Oby jej na wsi nie brakowało.* Janusz Chomiuk

Fot. Bogdan Szonituk

mieliśmy mleko ekstra. Tego trzeba jednak pilnować, to musi wejść w krew - przyznaje znacznie rozmowniejsza w tym duecie pani Wiesława.

Ten małżeński duet trwa już blisko 28 lat - *myśmy praktycznie zaczęli od niczego. Parę krów, dom drewniany i obora kryta dachówką - wspominają - początkowo jak to w naszych gospodarstwach - wszystkiego było po trochu. Na hodowlę krów zdecydowali się kilka lat temu. Wcześniej, za „gierkowski” kredyt postavili oborę, kupili ciągnik (pierwszy we wsi „Władimirec” do dziś sprawuje się bardzo dobrze). Ci co nie bali się brać*

W bieżącym roku wznawiamy kolejną edycję konkursu pod nazwą „Najpiękniejsza zagroda wiejska”. Konkurs, którego celem jest poprawa warunków estetycznych, higieniczno - sanitarnych i ekologicznych zagrod wiejskich, posiada już pewne tradycje. W latach osiemdziesiątych organizowane były konkursy aktywizujące mieszkańców wsi w zakresie podnoszenia estetyki i higieny zagród wiejskich, np. „Wzorowa zagroda” - konkurs realizowany przez Stację Sanitarno - Epidemiologiczną, „Najładniejszy ogródek kwiatowy”, którego inicjatorem były Banki Spółdzielcze, „Więcej kwiatów, owoców i warzyw” - Wojewódzki Związek Kółek i Organizacji Rolniczych. Nasza instytucja włączała się w promocję i realizację tych działań. Po raz pierwszy, jako organizatorzy wystąpiliśmy przy realizacji etapu wojewódzkiego konkursu „Piękna Wieś”. Konkurs, którego patronatem były w roku 1993 Ministerstwa: Rolnictwa i Ochrony Środowiska, był ogólnopolską akcją. W latach 1994 - 1998 byliśmy inicjatorem i realizatorem tej idei pod nazwą „Najpiękniejsza wieś i zagroda na Podlasiu”. Na ten cel uzyskiwaliśmy środki finansowe w ramach zadań zleconych przez Ministra Rolnictwa. **Duża liczba uczestników w poszczególnych edycjach, świadczyła, że konkurs był potrzebny i spotykał się z dużym**

„Najpiękniejsza zagroda wiejska”

zainteresowaniem mieszkańców wsi i samorządów lokalnych. Potrzeba ta wynikała z niezadowalającego stanu estetycznego i higieniczno - sanitarnego wsi i zagrod. Do realizacji poszczególnych edycji zapraszaliśmy samorządy gminne, instytucje i organizacje, między innymi Wydziały Urzędu Wojewódzkiego, Izbę Rolniczą, Sejmik Samorządowy, Urzędy Gmin, Stacje Sanitarno - Epidemiologiczne, Związki Rolników Kółki i Organizacji Rolniczych.

Tegoroczna akcja w formie konkursu ma na celu dalsze działania w kierunku poprawy warunków estetyczno - higienicznych, sanitarnych i ekologicznych zagrod wiejskich. **W zagrodzie czystej, zadbanej, estetycznej żyje się łatwiej, przyjemniej pracuje i wypoczywa.** Zachowanie wymogów higieniczno - sanitarnych poprawi nasze samopoczucie, zdrowie nasze i zwierząt w gospodarstwie. Wieś uporządkowana staje się też bardziej atrakcyjna dla osób z zewnątrz: inwestorów czy turystów.

Konkurs przebiegać będzie w dwóch etapach: powiatowym i na szczeblu działania Oddziału. Jako współorganizatorów zapraszamy Starostwa Powiatowe i Urzędy Gmin oraz inne instytucje i organizacje działające na rzecz rolnictwa. Komisje oceniające zgłoszone zagrody będą

posługiwały się opracowanym arkuszem oceny. Kryteria, które będą występowały w arkuszu, zawiera regulamin konkursu. Najważniejsze z nich to:

- stan estetyczno - higieniczny zagrody jako całość;
- racjonalność rozplanowania i zagospodarowania poszczególnych obiektów;
- ogród przydomowy: wypoczynkowy - ozdobny, sad, jagodnik, warzywnik;
- zaopatrzenie w wodę - lokalizacja, stan urządzeń;
- obiekty sanitarne, odległości;
- rozwiązanie problemu usuwania odpadów, ścieków;
- składowanie obornika;
- magazynowanie środków do produkcji;
- higiena budynków inwentarskich;
- BHP w zagrodzie.

Wszystkich zainteresowanych mieszkańców wsi zapraszamy do siedzib Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego w Białej Podlaskiej, Wisznicach, Łukowie, Radzyniu Podlaskim i Parczewie. W wymienionych Zespołach można zgłosić swój udział w konkursie, a także uzyskać właściwe informacje.

Bożena Warda
WODR w Końskowoli
Oddział w Grabanowie

BIAŁSKI TURNIEJ LITERACKI

Podlaski Klub Literacki „Maksyma” oraz Klub Kultury „PIAST” w Białej Podlaskiej ogłaszają **Białski Młodzieżowy Turniej Literacki.**

Jego celem jest rozwijanie twórczości literackiej w środowisku młodzieżowym powiatu białskiego i miasta Białej Podlaskiej. W konkursie mogą uczestniczyć twórcy

zamieszkałymi na tym terenie w wieku do 25 lat.

Tematyka i forma prac jest dowolna (krótkie opowiadania, proza poetycka, wiersze, zestaw fraszek, aforyzmy itp.). Nie powinny one być dotychczas publikowane. Teksty konkursowe należy w 3 egzemplarzach (maszynopis lub czytelny rękopis) przesłać do Klubu

Kultury „Piast”, nastąpi do końca maja 2002r. 21-500 Biała Podlaska, ul. Spółdzielcza 4.

Trzeba je oznaczyć godłem (pseudonimem). Do prac należy dołączyć kopertę opatrzoną tym samym godłem, w której powinny znajdować się dane o autorze: imię i nazwisko, adres, telefon, wiek (ewentualnie szkoła). Termin nadsyłania prac upływa dnia **30.04.2002.**

Rozstrzygnięcie turnieju i wręczenie nagród

Oprócz nagród zwykłych przewiduje się przyznanie nagród specjalnych osobno za tematykę: ekologiczną, podlaską, religijną, wiejską i folklorystyczną, za teksty do folklorystyczne.

Organizatorzy konkursu zapraszają jego uczestników udział w pracach Grupy Młodych Podlaskiego Klubu Literackiego „Maksyma”.

(WG)

Wychodzenie z zaścianka

Powiat białski w Internecie

Po serii wydawnictw folderowych, które służyć mogą bardziej jako sympatyczne upominki z pobytu na Podlasiu, możemy dziś mówić o prawdziwej rewolucji w promocji powiatu i regionu. Powiat białski pojawił się bowiem w najpotężniejszym z mediów, jakim jest dziś Światowa Sieć Internetowa. W odległym zakątku kraju czy świata (jeśli znamy język polski) wystarczy adres: www.powiatbiałski.lubelskie.pl by znaleźć się nad Krzną i Bugiem.

Twórca tej witryny dołożył wiele starań, by stała się ona rzeczywistym narzędziem promocji rzeczygo co do wielkości powiatu w Polsce. Na ponad 160 stronach znajdujemy prawdziwe kompendium wiedzy o powiecie. Jego historii, zabytkach, przyrodzie, obiektach kultury czy gospodarstwach agroturystycznych. Co szczególnie ważne, materiał ten jest bogato (i bardzo dobrze) ilustrowany. Z przyjemnością i ciekawością oglądamy nasze osobliwości: Kamienną Bąbę w Neplach, monaster w Jablecznej,

wspaniałe janowskie „araby” i stajnie niczym pałace, podlaskie sanktuaria w Kodniu i Leśnej Podlaskiej, przepiękną dolinę Bugu, od kilku już lat otoczony opieką przyrodniczą jako Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu”. To bynajmniej nie wszystko.

Oprócz informacji potrzebnych każdemu wrażeń turystyce, witryna „Powiat Białski” przedstawia także go jako godne zainteresowania miejsce dla przedsiębiorców, ludzi biznesu. To prawdziwa „Brama na Wschód” - jak głosi tytuł jednej ze stron. Atuty zaś to: przygraniczne położenie i niebawem granica Unii Europejskiej, bardzo dobre warunki do prowadzenia ekologicznej produkcji żywności i rozwoju agroturystyki, rozwinięta sieć telefoniczna i niższe

niż w pozostałych regionach kraju koszty prowadzenia działalności gospodarczej. Więcej, m.in. o infrastrukturze granicznej, aktualnych przetargach i ofertach, dowiedzieć się możemy z ciągle aktualizowanych stron witryny.

Nie zapomnieliśmy ona także o licznych pentach starostwa powiatowego. Komputer z podłączeniem do internetu nie jest już dziś rzadkością w wielu naszych domach i naprawdę warto skorzystać z tej pomocy. Surfując, jak to się fachowo określa, po stronach z adresem:

www.powiatbiałski.lubelskie.pl

poznamy nie tylko strukturę i godziny pracy starostwa białskiego. Dowiadujemy się także, jakie sprawy i gdzie możemy załatwić. Możemy także wysłać drogą elektroniczną swoje wnioski i uwagi do konkretnych wydziałów. A gdy już znuzony czytaniem tych urzędniczych stron, możemy sięgnąć po informacje na temat tych, którzy reprezentują nas w radzie powiatowej i starostwie. Listę radnych powiatowych otwiera efektywnie prezentująca się (a także, co ważniejsze, efektywna w działaniu) Kazimiera Adamiec ze świętego Kodnia.

Nie tylko klikać i patrzeć!

(jach)

Planowane publiczne szkoły ponadgimnazjalne

Wkraczamy w następny etap reformy oświatowej - dotyczący szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Zmieniają się istniejące obecnie typy szkół. Likwidowane będą licea zawodowe i licea techniczne. W dotychczas istniejących liceach ogólnokształcących i technikach skrócony będzie o

rok cykl kształcenia. Zmiany nastąpią także w funkcjonowaniu szkół zawodowych.

Pierwszym krokiem w kierunku tych zmian jest ustalenie typów szkół ponadgimnazjalnych. Następnym - przekształcenie wszystkich istniejących szkół średnich i powołanie nowych. Natomiast za dwa lata będą tworzone licea uzupełniające (przeznaczone dla absolwentów szkół zawodowych) i szkoły policealne.

Na sesji w dniu 28 grudnia 2001r. Rada Powiatu Białskiego ustaliła następującą sieć publicznych szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Białski (na sesji w

dnio 29 stycznia uchwaliła statuty tych szkół):

- 1. Zespół Szkół w Janowie Podlaskim**
  - ✓ Liceum Ogólnokształcące
  - ✓ Liceum Profilowane
  - ✓ Technikum
  - ✓ Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- 2. Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Leśnej Podlaskiej**
  - ✓ Liceum Ogólnokształcące
  - ✓ Liceum Profilowane
  - ✓ Technikum
  - ✓ Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- 3. Zespół Szkół w Malaszewiczach**
  - ✓ Liceum Ogólnokształcące
  - ✓ Liceum Profilowane
  - ✓ Technikum
  - ✓ Zasadnicza Szkoła

- Zawodowa
- 4. Liceum Ogólnokształcące w Międzyrzeczu Podlaskim**
  - 5. Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 w Międzyrzeczu Podlaskim**
    - ✓ Liceum Profilowane
    - ✓ Technikum
    - ✓ Zasadnicza Szkoła Zawodowa
  - 6. Zespół Szkół Ekonomicznych w Międzyrzeczu Podlaskim**
    - ✓ Liceum Profilowane
    - ✓ Technikum
  - 7. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Terespolu**
    - ✓ Liceum Ogólnokształcące
    - ✓ Liceum Profilowane
  - 8. Liceum Ogólnokształcące w Wiszniczach**

Profile i kierunki kształcenia w tych szkołach ustalą dyrektorzy wspólnie z radami pedagogicznymi.

(red)

Bez kompleksu prowincji

Ryszard Kornacki informuje o pracy Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Międzyrzecu Podlaskim

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Międzyrzecu Podlaskim rozpoczęło swoją działalność 19 grudnia 1968 r. - jako jedynę tego typu towarzystwo w ówczesnym województwie lubelskim. W okresie minionego 34-lecia systematycznie realizowało swoje statutowe cele. Podstawową formą działalności TPN, znaczącą w odbiorze społecznym regionu i kraju, były prace wydawnicze. Do dnia dzisiejszego ukazały się 32 tomy „Rocznika Międzyrzecznego” oraz 20 innych, mniejszych pozycji o charakterze regionalnym i szerszym.

Dużym powodzeniem cieszą się konkursy wiedzy o regionie. Na zdjęciu nagrodę jednej z laureatek wręczają Ryszard Turyk - prezes TPN i Ryszard Kornacki - wiceprezes TPN ds. Wydawniczych.

Dr **Marian Kowalski**, pierwszy prezes TPN, przez 28 lat skutecznie kierował jego pracą. Pełnił zarówno obowiązki prezesa (1969 - 30.IV.1996 r.), jak również funkcję redaktora naczelnego „Rocznika Międzyrzecznego”. Trzeba obiektywnie stwierdzić, że do momentu powstania TPN dzieje miasta Międzyrzecza Podlaskiego i jego regionu nie były jeszcze w pełni zbadane i opracowane. Istniejące tu i ówdzie wzmianki miały charakter fragmentaryczny i nie ujmowały całości zagadnienia. Nie prowadzono bowiem badań naukowych dotyczących historii; gospodarki, kultury i oświaty Międzyrzecza Podlaskiego. Głównym źródłem dziejów miasta, poza nielicznymi i niepełnymi materiałami archiwalnymi, była praca międzyrzecznego proboszcza ks. **Adolfa Pleszczyńskiego** pt. „Opis historyczno-statystyczny parafii międzyrzeczkiej” wydana w Warszawie w 1911 roku i wznowiona w 2000 roku przez Agencję Wydawniczą „Pro Media” w Międzyrzecu Podlaskim, od kilku lat współpracującą z Towarzystwem Przyjaciół Nauk. Pionierską inicjatywę dr Mariana Kowalskiego powołania TPN, rozpoczęcie prac naukowych oraz ich publikacji na łamach „Rocznika Międzyrzecznego” wspiera aktywnie międzyrzeczka inteligencja na czele z nauczycielstwem szkół podstawowych i średnich nawiązując w ten sposób do okresu międzywojennego, kiedy to w latach (1925 - 1939) grupa pedagogów wydawała postepowe czasopismo „Głos Międzyrzecki” i „Głos Powiatu Radzyńskiego”.

Początek - jak zawsze - nie był łatwy. O trudnościach i kłopotach pisał dr M. Kowalski w „Roczniku Międzyrzecznym” t. XX-XXII (1988-1990) na stronie 260: „Mimo bardzo odczuwalnego braku własnego lokalu, którym moglibyśmy dysponować, braku na miejscu odpowiedniej dokumentacji źródłowej i archiwalnej oraz dostatecznie wyposażonej biblioteki kontynuujemy trud rozwijania i upowszechniania nauki, kultury i wiedzy o naszym mieście i Międzyrzeczyźnie...”

Niezależnie od poszukiwań i badań dawnych dziejów miasta i okolicy; organ Towarzystwa „Rocznik Międzyrzeczki” przyczynił się do inicjowania i publikowania nie tylko prac o charakterze historycznym, ale także współczesnych dziejów miasta. Zamieszczano w nim historie poszczególnych zakładów pracy i oddzielnych gałęzi produkcji, prezentacje ruchów postępowych w mieście i okolicy, wspomnienia z walk partyzanckich w czasie II wojny światowej oraz martyrologię i męczeństwo ludności cywilnej Międzyrzeczczyny z okresu okupacji hitlerowskiej.

Do ciekawych form pracy TPN należały sesje naukowe, wystawy, współpraca z Towarzystwami naukowymi działającymi w innych miastach. W 1990 r. w TPN było 441 członków, w tym 17 „Członków Honorowych”.

Dnia 30 kwietnia 1996 roku zmarł w Warszawie dr **Marian Kowalski**, został pochowany 7 maja 1996 r. na cmentarzu w Skolimowie. O zasługach wieloletniego prezesa TPN mówił przedstawiciel PAN - **prof dr Saturnin Zawadzki**. Na cmentarzu żegnali też swojego prezesa przedstawiciele społeczności międzyrzeczkiej.

W dniu 15 października 1996 r., na poszerzone posiedzenie Zarządu TPN przybyło około 20 osób. Przedmiotem obrad stała się sytuacja, jaką zastało w Towarzystwie po śmierci prezesa M. Kowalskiego. „*W tej chwili* - mówił **Ryszard Turyk**, wtedy jeszcze wiceprezes TPN - *możemy sobie postawić bardzo ważne pytanie. Co dalej? Intencją dr M. Kowalskiego było, aby rozpocząć dzieło kontynuować. Intencją ta stanowi Jego testament i testament ten należałby wykonać. Inne pytanie, to - czy „Rocznik Międzyrzeczki” wydawać w takiej formie jak dotychczas?”*

Pytań, które stawiano w dyskusji, było jeszcze wiele. Faktem jednak jest, że zebrani podjęli decyzję kontynuowania dalszej działalności Towarzystwa i wydawania „Rocznika Międzyrzecznego”.

W przedmowie do XXVII - XXVIII

„Rocznika Międzyrzecznego” redaktorzy piszą: „Zarząd TPN i nowe kolegium redakcyjne doszły do wniosku, iż rocznik należy przeprofilować, tak, by nie rezygnując z formy naukowej wprowadzić do jego zawartości część materiałów o charakterze popularyzatorskim. W ten sposób zwiększy się Jego atrakcyjność i poczyni się na rynku wydawniczym.” Oprócz działalności wydawniczej istotną sprawą jest promocja Międzyrzecza i regionu. Dlatego też dużą wagę w działalności TPN przywiązuje się do współpracy z nauczycielami i uczniami szkół podstawowych, gimnazjów i liceów z terenu miasta i okolicznych gmin (gmina Międzyrzec, gmina Drelów). „*Chodzi przede wszystkim o wykorzystanie ich zapala i energii, oni będą także ambasadorami miasta i piewami malej ojczyzny, której na imię Międzyrzec*” - tak stwierdził w swoim wystąpieniu prezes TPN **mgr Ryszard Turyk** na spotkaniu z racji obchodów XXX-lecia Towarzystwa. Zaślugą nowego Zarządu TPN było zorganizowanie konkursu wiedzy o regionie dla uczniów szkół w mieście i regionie pt. „Międzyrzec - Historia - Dzień Dzisiejszy”. Do tej pory odbyły się już 4 edycje, w których udział wzięło ponad 600 uczniów. Tradycyjny już finał konkursu odbywa się w trzech kategoriach (szkoły podstawowe, gimnazja i licea) w Domu Kultury, poprzedzony eliminacjami szkolnymi. Najlepsi uczestnicy otrzymują nagrody rzeczowe fundowane przez miasto i gminy, zakłady pracy, samorządowców i sponsorów prywatnych.

Dobrze rozwija się też szkolne muzeum historyczne przy Szkole Podstawowej Nr 3, które powstało z inicjatywy i pod opieką **mgr Mirosława Kota** - wicedyrektora szkoły, członka Zarządu TPN. Zgromadzone zbiory już wykładają imponująco i ciągle ich przybywa. Mieszkańcy miasta i okolicznych miejscowości chętnie przekazują do muzeum kolejne eksponaty. Ma ono szansę stanąć się muzeum miejskim lub regionalnym pod patronatem Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Jednym z najważniejszych zadań stawianych przez Zarząd TPN jest integracja lokalnej inteligencji i wykorzystanie jej potencjału dla dobra miasta i regionu. Chodzi o to, żeby przyszły rozwój kultury był udziałem coraz większej liczby mieszkańców.

Dotychczasowe osiągnięcia TPN są ogromne. „Rocznik Międzyrzeczki” stał się swoistym kompendium wiedzy i informacji o Międzyrzeczyźnie. Jest pozycją poważną, poszukiwaną przez szeroką rzeszę czytelników, ponieważ swoją treścią nawiązuje do problemów wychojących poza region. I rocznik, i inne wydawnictwa.

TPN znalazły się w wielu czytelnich i bibliotekach całego kraju i za granicą. Praca członków TPN wniosła wielki wkład w życie naszego miasta, regionu i województwa, przyczyniając się w sposób trwały do rozwoju polskiej nauki i społecznego ruchu naukowego. ■

Więści

z Zespołu Szkół Zawodowych nr 1

Studiówkowy sezon 2002 w szkołach średnich w Międzyrzeczu Podlaskim został zainaugurowany bale w Zespole Szkół Zawodowych nr 1.

Uroczystość tę uświetniły swoją obecnością: Starosta Biały **Bogusław Żądło**, poseł na Sejm RP **Stanisław Żmijan** oraz wiceburmistrz Międzyrzecza Podlaskiego **Zbigniew Kot** [na zdjęciu poniżej].

Uczestnikiem balu - obok życzeń dotyczących przyjemnej, wesołej

studniówkowej nocy - goście życzyli również dobrych wyników w nauce, pomyślnego zdania egzaminu dojrzałości, udanego startu na studia oraz podjęcia wymarzonej pracy zawodowej.

Zgodnie z tradycją bal rozpoczęto polonezem w wykonaniu młodzieży, a następnie wspólnym walcem maturzystów i gości. W wesołej i kulturalnej atmosferze bal trwał do „białego rana” dając wszystkim uczestnikom wiele niezapomnianych przeżyć. Dużą atrakcją dla wszystkich uczestników był program artystyczny zaprezentowany przez uczniów klas maturalnych.

Młodzież naszego Zespołu żyła nie tylko studniówką i podsumowaniem pierwszego semestru nauki, ale również rozgrywkami sportowymi.

18 stycznia 2002 roku, w ramach rozgrywek o puchar Starosty Powiatu Białskiego, drużyna naszej szkoły zdobyła I miejsce.

Na terenie szkoły trwały rozgrywki finałowe ligi klas, które wyłonią mistrza szkoły oraz rozgrywki o Puchar Przechodni Dyrektora

Zespołu wśród klas maturalnych. Trwającym rozgrywkom towarzyszą duże grupy kibiców i niesłabnące emocje.

W okresie ferii zimowych gościliśmy w obiektach naszego Zespołu ok. 150 zawodników drużyn piłkarskich, działających w ramach Uczniowskich Klubów Sportowych z terenu Łodzi i Częstochowy, na obozie kondycyjnym,

który został zorganizowany przez PZPN, MOSiR i Zespół Szkół Zawodowych nr 1. Jest on efektem dobrej współpracy szkoły i PZPN.

*Materiał nadesłał
Samorząd Uczniowski ZSZ nr 1*

Propozycje Międzyrzeckiego Stowarzyszenia Teatralnego

Międzyrzeckie Stowarzyszenie Teatralne - obok swej zasadniczej działalności - coraz szerzej zajmuje się wydawaniem różnych publikacji. Po słowniku biograficznym „Międzyrzec w życiorysy pisany” Stowarzyszenie opublikowało zbiorek poetycki Marleny Augustyniuk, uczeniicy trzeciej klasy miejscowego liceum. Autorka wcześniej była nagradzana m.in. w konkursie Literackim im. Marii Konopnickiej. W tomiku „Lziewczyna z lustrem” zamieszczono lirykę osobistą, odnoszącą się do młodzieńczego marzeń i pragnień. Znajdują się też wiersze bardziej refleksyjne czy wręcz filozoficzne.

Wspomniany literacki konkurs im. Marii Konopnickiej Międzyrzeckie Stowarzyszenie Teatralne ogłosiło po raz siódmy. Ma on zasięg ogólnopolski. Uczestnicy konkursu nadsyłają zestawy utworów dotychczas nie publikowanych w czasopiśmie i książkach (1-3 wiersze lub opowiadanie, zestaw fraszek, aforyzmów). Prace winny być dostarczone do 31 maja br. do Międzyrzeckiego Stowarzyszenia Teatralnego ul. Warszawska 31a/11, 21-560 Międzyrzec Podlaski.

Podsumowanie konkursu nastąpi w czerwcu podczas IV Międzyrzeczych Dni Teatru i Literatury. Najlepsze utwory ukazą się w jednodniówce „Pismo Wyobraźni” oraz antologii literacko-plastycznej. (W3)

W dniu 16
lutego 2002 r. w
Gminnym Ośrodku
Kultury w Janowie

Podlaskim odbył się **Integracyjny Turniej Siłowy o Puchar Wójta Gminy Janów Podlaski** w wyciskaniu sztangi leżącej. Jego organizatorami byli GKS Janowia, UKS Dystans, GOK Janów Podlaski

W turnieju wzięło udział 49 zawodników powiatu białskiego i Lublina. Walczyli oni w 8 kategoriach wagowych, 3 kategoriach wiekowych, kategorii dziewcząt oraz w kategorii „OPEN”

Oto wyniki w poszczególnych kategoriach: **Do 52 kg:** 1. Piotr Szewczuk (52,5 kg) Janów Podlaski, Przemysław Holub (52,5 kg), 3. Michał Tomasz (50 kg) Nowy Pawłów. **Do 56 kg:** 1. Paweł Ostapczuk (85 kg) Nowy Pawłów, 2. Grzegorz Tychmanowicz (70 kg) Nowy Pawłów, 3. Robert Grzybowski (65 kg). **Do 60 kg:** 1. Michał Pietrow (110 kg) Konstancynów, 2. Kamili Żuk (107,5 kg) Nowy Pawłów, 3. Przemysław Kowalik (90) Komarno. **Do 67,5 kg:** 1. Zenon Hryciuk (15 kg) Janów Podlaski, 2. Tomasz Sawczuk (110 kg) Konstancynów, 3. Mariusz Kondratiuk (105 kg) Janów Podlaski. **Do 75 kg:** 1. Tomasz Laszuk (135 kg) Nowy Pawłów, 2. Mariusz Ługowski (122,5 kg) Biała Podlaska, 3. Maciej Kublik (120 kg) Janów Podlaski. **Do 82,5 kg:** 1. Cezary Tarań (132,5 kg) Konstancynów, 2. Artur Kuczyński (130 kg), 3. Piotr Żuk (125 kg) Nowy Pawłów. **Do 90 kg:** 1. Krzysztof Drabik (185 kg)

Turniej siłowy

Lublin, 2. Grzegorz Kamiński (152 kg), Granna, 3. Grzegorz Pilch (145 kg) Biała Podlaska. **Powyżej 90 kg:** 1. Andrzej Tarań (167,5 kg), 2. Daniel Włoszcz (155 kg), 3. Artur Chomiuk (110 kg) Biała Podlaska.

Najlepszymi zawodnikami, którzy rywalizowali o **Puchar Starosty Białskiego** byli: **Lukasz Laszuk** 45 kg - 63,8 pkt. z Nowego Pawłowa (do lat 13), **Mariusz Kondratiuk** 105 kg - 116,1 pkt. z Janowa Podlaskiego (do lat 16), **Cezary Tarań** 132,5 kg - 131,1 pkt. z Konstancynowa (do lat 20). **W kategorii dziewcząt:** 1. Katarzyna Celińska (70 kg) Komarno, 2. Sabrina Piotrowska (42,5 kg) Biała Podlaska, 3. **Małgorzata Nieścioruk** (32,5 kg) Biała Podlaska. W kategorii „open” o Puchar Wójta Gminy Janów Podlaski: 1. **Krzysztof Drabik** (185 kg) 169,4 pkt. Lublin, 2. **Andrzej Tarań** (167,5 kg) 150,4 pkt. Konstancynów, 3. Grzegorz Kamiński (152,5 kg) 142,4 pkt. Granna.

Organizatorzy serdecznie dziękują sponsorom: Staroście Powiatu Białskiego, Wójtowi Gminy Janów Podlaski, Agros Fortunie, Stadninie Koni w Janowie Podlaskim, WDK Nowy Pawłów, Prezesowi GKS Janowia oraz wszystkim, którzy pomogli w organizacji zawodów, a szczególnie wspaniałym kibicom. (red)

W roku 2002 Zespół Teatralny „Brzdące” działający przy Szkole Podstawowej w Romaszkach obchodzić będzie mały jubileusz - 15-lecia. Skłoniło to mnie jako opiekuna zespołu do refleksji i pobieżnego rekonstruansu po 15-letniej pracy z

zespolem teatralnym udało nam się uzyskać dużo nagród i wyróżnień. M. in. w 1991 r. nasza szkoła otrzymała nagrodę MEN (w ramach konkursu „Blżej teatru”) za

działań animacyjnych. Zajęcia w kole recytatorskim uczulają dzieci na piękno literatury i poezji, uczą poprawnej wymowy, dbałości o czysty język. A poprawna wymowa jest równie potrzebna politykowi jak i sprzedawcy. Moi wychowankowie - recytatorzy mają też szereg sukcesów. W każdym roku są nagradzani począwszy od najniższych gminnych, powiatowych etapów konkursów recytatorskich poprzez wojewódzkie do ogólnopolskich. Przy szkole działa też zespół teatralne- obrzędowy, który rekonstruuje bądź kultywuje tradycje ludowe. Świadomość własnych korzeni jest szczególnie ważna dziś, w „drodze do Europy”. Dbając o naszą tożsamość okazujemy szacunek dla kultury naszych przodków, ucząc dzieci z najpiękniejszej książki - księgi życia. Od pięciu lat w kwietniu każdego roku w Romaszkach odbywają się prezentacje w plenerze dziecięcych i młodzieżowych zespołów obrzędowych z sąsiednich województw pt. „Wiosna w obrzędach i zwyczajach ludowych na Podlasiu”. Jest to impreza organizowana wspólnie z MOK (do niedawna Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Białej Podlaskiej).

Piętnastoletnia współpraca z białskim MOK zaowocowała również wypracowaną wspólnie imprezą teatralną pt. „Karnawał Teatralny”. W lutym 2002r. będą to już 12 międzywojewódzkie spotkania amatorskich zespołów teatralnych. Zaś pierwszego dnia jesieni, od pięciu lat gościmy

zespolem. Dlaczego zająłem się właśnie amatorskim teatrem i towarzyszy mi on przez cały okres pracy zawodowej?

Od dawna intrygują mnie działania artystyczne wśród dzieci. Lubię też obserwować ludzi. Wśród dorosłych często widzę zgorzknienie, zagubienie, bezradność - szarost i nijkasność zatacza szerokie kręgi. Ale spotykam też ludzi pogodnych, życzyliwych, pewnych swoich wartości. Skąd mają w sobie tyle radości i potrafią cieszyć się każdym dniem? Myślę, że mają oni solidne podstawy swojego bogactwa, bogactwa życia wewnętrznego, są to ludzie „otwarceni” do innych, przeważnie zajmujący się twórczością, którzy dzielą się nią z innymi. Do realizowania się w zawodzie nauczycielskim wybrałam małą szkołę niczym szczególnym nie różniącą się od innych wiejskich szkół na pograniczu Podlasia i Polesia. Poczucie odpowiedzialności za powierzonego mi młodego człowieka, zmuszało mnie do szukania różnych dróg dotarcia do niego. Poprzez świadomość, że jestem budowniczym „wnętrza” drugiego człowieka wiedziałam, jakiego człowieka chcę ukształtować, w jakie komponenty go wyposażać. Moje zabiegi wychowawcze, w tym również poprzez teatr, sprowadzają się do kształtowania człowieka o pełnej i pięknej osobowości. Człowieka nie tylko inteligentnego, ale z dużą wyobraźnią i wrażliwością. Staram się budzić i zaspokajać wrażliwość na piękno, a dzięki tej wrażliwości uczęć dzieci dobroci i miłości. Przez wrażliwość chcę pomóc dziecku wejść godnie w dorosłe życie, tak, aby jemu samemu było dobrze, ale też innym z nim - dobrze żyć.

upowszechnianie kultury teatralnej wśród dzieci i młodzieży. W 1996 zaś otrzymaliśmy nagrodę Ministra Kultury i Sztuki za twórcze kultywowanie tradycji ludowych. Również w 1996 r. na Ogólnopolskim Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach otrzymaliśmy wyróżnienie. W 1999r. na Chorągwiowym Przeglądzie Teatryków Harcerskich w Tomaszowie Lubelskim

Jubileusz 15-lecia Zespołu Teatralnego „Brzdące” w Romaszkach był okazją do uhonorowania jego założycielki i opiekunki Danuty Szaniawskiej nagrodą Starosty Białskiego. Uroczystość jubileuszowa była połączona z Karnawalem Teatralnym, który odbył się 9 lutego 2002. (red)

zajęliśmy I miejsce. Wielokrotnie zespół teatralny reprezentował nasze województwo (potem powiat) na prezentacjach teatralnych w Lublinie, Białymstoku, Łodzi... Podobnie nasz zespół obrzędowy reprezentował nasze województwo na Spotkaniach Międzywojewódzkich między innymi w Ostrołęce, Łomży i Stoczku Łukowskim.

Za całoroczną pracę w 1999 r. zespół otrzymał nagrodę przyznana przez Oddział Wojewódzki Towarzystwa Kultury w Lublinie w kategorii: edukacja teatralna. Podobnie za działania teatralne, które cieszyły się uznaniem w 2000 r. - szkoła nasza otrzymała nagrodę główną Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Kultury Teatralnej w Lublinie. A w 2001 r. - nagroda honorowa Starosty Białskiego „Białskie Talenty”.

Edukacja teatralna w naszej szkole prowadzona jest dość szerokim frontem

zespoły teatralne na happeningu „Strachy polne”. Tu inspiracją do tworzenia etud teatralnych jest nieporozumienie, pogardzany spojrzemianami estetów odchodzący z pejzażu wiejskiego strach polny. Imprezie towarzyszą konkursy plastyczne, literackie, teatralne. Przy okazji Międzynarodowego Dnia Teatru organizowaliśmy kilkakrotnie konkurs plastyczny na maskę teatralną.

Przez teatr staramy się kształcić postawy proekologiczne, kilkakrotnie w maju organizując prezentacje etiud teatralnych o tematyce ekologicznej. Wyjątkowy moment odejścia XX wieku był teatralną refleksją nad wartościami, w jakimi wchodzimy w kolejny wiek. Była to „Chwila na przelomie wieków” - zaduma 18 prezentujących się dziecięcych i młodzieżowych zespołów z różnych województw. Wiele zdarzeń lub rzeczy może być źródłem inspiracji działań teatralnych.

Zaś dla mnie inspiracją jest zabawa w teatr. Nikt tego ode mnie nie wymagał, sama podjęłam to wyzwanie. I chyba dlatego trwam w tym do dziś.

Ale nie byłoby możliwe działanie na taką skalę, gdyby nie zrozumienie i pomoc wielu szlachetnych osób, sprzymierzeńców, wsparcie fundacji, sponsorów: jak wyżej wymienione MOK, Starostwo Białskie, przedsiębiorstwo „Felix”. Lista jest długa, łącznie z rodzicami dzieci, którzy nie szczędzą pomocy oraz z nauczycielami naszej szkoły, prawdziwymi pedagogami, którzy nie kończą pracy z ostatnim dzwonkiem.

Kiedy widzę, jak ci młodzi ludzie z zespołu kreatywnie podchodzą do rzeczywistości, myślę, że wszyscy, którzy mieli w tym swój udział chociaż o „milimetr”, mogą odczuwać satysfakcję.

Zespół na przestrzeni 15 lat przygotował ponad 40 przedstawień z którymi występował podczas akcji charytatywnych, a także w oparciu artystycznej różnych imprez kulturalnych w województwie. Praca w zespole daje dzieciom dużo radości, którą chętnie dzielimy się z innymi (podobno „dzielić się radością to dwa razy tyle radości”). Aktualnie zespół składający się z licealistów, gimnazjalistów oraz dzieci z podstawówki dysponuje szerokim repertuarem, począwszy od form teatru poezji, poprzez teatr ruchu, do form kabaretowych z tak zwanym „czarnym humorem”. W ramach świętowania jubileuszu „Brdące”, w 2002 roku przewidujemy w Romaszkach: w lutym „Karnawał Teatralny”, w kwietniu prezentacje zespołów obrzędowych „Wiosna w obrzędach i zwyczajach ludowych na Podlasiu”, w maju prezentacje etiud teatralnych o tematyce ekologicznej „Odloty i powroty - wspomnienia bociana” oraz we wrześniu happening „Strachy polne”. Zatem do zobaczenia w Romaszkach.

Damuta Scantawska

Fot. Krzysztof Tarasiuk, Zespół GOK Biała Podlaska

VII Międzynarodowy Festiwal Chórów Kołędniczych Tereśpol'2002, który odbywał się w dniach 19 i 20 stycznia, zgromadził 25 chórów i zespołów folklorystycznych z Polski, Białorusi i Rosji. Rywalizowały one w 5 kategoriach: chórów parafialnych wiejskich, chórów parafialnych miejskich, chórów świeckich i dziecięco-młodzieżowych.

Organizatorami festiwalu byli: Miejski Ośrodek Kultury w Tereśpolu, Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej, Prawosławny Dekanat Okręgu Tereśpolskiego i Wojskowa Parafia Prawosławna w Białej Podlaskiej.

LAUREACI FESTIWALU

Międzynarodowy Jury Festiwalu pod przewodnictwem **dr. Włodzimierza Wołoszuka** nagrodziło:

Kategoria - chóry parafialne wiejskie:

I miejsce: Chór Parafii Podwyższenia Krzyża z Świtłoczy Grodzieńskiej (Białoruś)

II miejsce: Chór Schola Młodzieżowa "Laudamus" z Janowa Podlaskiego

III miejsce: Chór Parafii Prawosławnej w Klejnikach (Białoruś) i Chór Parafii Prawosławnej w Nowoberezowie (Białoruś)

Kategoria - chóry parafialne miejskie:

I miejsce: Chór Parafii Prawosławnej św. Mikołaja z Brześcia (Białoruś)

II miejsce: Chór Parafii Rzymskokatolickiej Ofiarowania Pańskiego "Cantate Domino" z Warszawy

III miejsce: Chór Katedralny Soboru św. Trójcy z Hajnówki

z Konstancyjnowa

Za kołedę dziękujemy

W styczniu br. w Konstancyjnowie odbyły się IX prezentacje związane z świętami Bożego Narodzenia. Impreza miała zasięg powiatowy a jej organizatorami byli: Starosta Białski, Wójt Gminy Konstancyjnowy i Gminne Centrum Kultury w Konstancyjnowie.

W kołędowaniu wzięło udział 14 zespołów i grup kołędniczych z 6 ośrodków kultury powiatu białskiego m.in. z Janowa Podlaskiego, Konstancyjnowa, Leśnej

Nagroda specjalna Marszałka Województwa Lubelskiego - Chór Parafii Prawosławnej z Ciechocinka "Triodion"

Kategoria - chóry świeckie:
I miejsce: Młodzieżowy chór Kameralny "Lauda" z St. Petersburga (Rosja)

II miejsce: nie przyznano
III miejsce: Chór "Terecja" przy Spółdzielczym Domu Kultury

w Świdniku

Nagroda specjalna Starosty Białskiego - Chór "Miodunica" z Klejnik - (Białoruś)

Kategoria - chóry dziecięco-młodzieżowe:

I miejsce: "Signum Spei" z Zamościa

II miejsce: Chór Centrum Wychowania Estetycznego St. Petersburg (Rosja)

III miejsce: Chór "Sonatina" z Międzyrzecza Podlaskiego

Kategoria - zespoły folklorystyczne:

I miejsce: Kapela Sąsiadka i Zespół Śpiewaczy "Zakalinki" z Zakalinek

II miejsce: Zespół Ludowej Muzyki i Pieśni "Ostromieczewskie Lawony" - Białoruś (na zdjęciu poniżej w rozmowie ze starostą białskim)

III miejsce: Kapela Rodzinna "Dziolaków" z Zakalinek

Nagroda specjalna - Zespół Pieśni Ludowej „Malanka” z Bielska Podlaskiego (B.S.)

Fot. Krzysztof Tarasiuk

Podlaskiej, Międzyrzecza Podlaskiego, Rokitna i Tucznaj. Prezentowano często zapomniane kołedy i pastoralki. Widowiska oparte były na wierzeniach, zwyczajach i obrzędach związanych z tymi świętami. Uczestnicy zaprezentowali wysoki poziom artystyczny. Swoją udział w imprezie deklarowało znacznie więcej zespołów, ale zasypane śniegiem drogi uniemożliwiły dojazd do Konstancyjnowa. Mimo to spotkanie cieszyło się dużym uznaniem gości i społeczności lokalnej. Wszyscy wykonawcy zostali uhonorowani dyplomami oraz upominkami.

Stanisława Celisńska - Dyrektor GCK w Konstancyjnowie

Niech gra muzyka - najlepiej w wykonaniu
Kapeli Sąsiedzkiej i Dziecięcego Zespołu
Śpiewaczego „Zakalinki”

Kierownikiem muzycznym zespołu jest **Zdzisław Marczuk** - wspaniały nauczyciel i odkrywca młodych talentów oraz tworca i zarazem wykonawca autentycznego folkloru podlaskiego. Pan Zdzisław jako jedyna osoba w Polsce jest dwukrotnie zdobywcą tzw. „Baszty” - najwyższej nagrody na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą - jako solista skrzypek. Jest laureatem Nagrody Oskara Kolberga i wielu innych. Gra od ponad 45 lat. Trzy lata temu założył Kapelę Sąsiedzka i dziewięciopięcioro Zespół Śpiewaczy „Zakalinki”, w skład którego wchodzi: **Monika Śawczuk** - skrzypce, bębenek, **Tomek Marczuk** - skrzypce, harmonia, **Kacper Zubkowi** - bębenek, skrzypce, śpiew, **Marta Kaplan**, **Paulina Jakoniuk**, **Dominika Stefaniuk**, **Patrycja Stefaniuk**, **Magda Zubkowi** - śpiew oraz sam mistrz Pan Zdzisław - skrzypce i harmonia.

Kapela na przestrzeni lat 1999-2000 zdobyła wiele nagród i wyróżnień: I nagrodę na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym, I nagrodę na Ogólnopolskim Festiwalu w Bukowsku.

Zespół miał przyjemność wystąpić w Filharmonii Narodowej w Warszawie oraz zagrać w filmie pt. „Niech gra muzyka”. Zachwycił również swoim występem publiczność niemiecką, goszcząc w roku 2000 w powiecie Oberhavel w Brandenburgii podczas bardzo uroczysto obchodzonego „Tygodnia Polskiego”. Artystów uhonorował także Starosta Bialski wyróżnieniem „Bialskie Talenty”. W roku bieżącym w VII edycji Międzynarodowego Festiwalu Chórów Kołgędnych w Terespolu również zwyciężyli - w grupie zespołów ludowo-folklorystycznych wzbudzając zachwyt autentycznością wykonania.

Pan Zdzisław - doświadczony pedagog i animator folkloru jest również kierownikiem muzycznym zespołu „Pogodna jesień” składającego się z emerytów i rencistów.

Stanisława Celińska
Dyrektor GCK w Konstanczynie

Tematyka unicka, a przede wszystkim prześladowania przedstawicieli tego wyznania przez carskich zaborców, stały się ostatnio dość znane, szczególnie na Podlasiu. Przyczyniła się do tego w dużym stopniu beatyfikacja trzynastu męczenników z Pratulina dokonana przez Jana Pawła II w 1996 r.

Problem unicki ma swoje znaczące miejsce w historii polskiej literatury. Już Juliusz Słowacki zainteresował się sprawą likwidacji unii w latach trzydziestych XIX wieku na terenach zabużańskich. W 1845 roku zjawia się w Paryżu Matka Makryna w habitie bazylianki jako ofiara carskich prześladowań. Opowieści z Mińska urzekły polskich emigrantów - w tym Słowackiego i Mickiewicza. Jej legendę w literaturze podtrzymuje poematnie ogłoszony utwór tego pierwszego poety „Rozmowa z Matką Makryną Mieczysławską bazylianką w Paryżu”.

Jednakże najwięcej wierszy i w ogóle utworów literackich dotyczy tragicznej już historii likwidacji unii po powstaniu styczniowym. Najczęściej przywołuje ten temat twórczość Marii Konopnickiej. Najbardziej znanym tekstem jest „Pan Balcer w Brazylji” z licznymi akcentami unickimi, rzadziej przypominane są poematy „Unici” i „Przez głębinę”, a wiersze „Lubelskiej młodzieży z podzięką i pozdrowieniem” oraz „Po odwiedzeniu Kościoła jubileuszowego w Rzymie” są trudno dostępne.

Wymieniam tylko nazwiska najbardziej znanych poetów, których utwory znalazły się w antologii „Unici w poezji polskiej” opracowanej przez **Szczepana Kalinowskiego**, której głównym wydawcą jest Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” w Białej Podlaskiej. Jest to druga publikacja wznowiona w 2000 roku „Biblioteczki Białskiej”.

W antologii znalazły się także teksty mało dostępne i prawie zupełnie zapomniane. Dzięki temu poetyckiemu zbiorowi zostają jakby przywrócone karty historii naszej literatury. Przykładem mogą być wiersze związane z obecnością na terenie Podlasia brygady Józefa Piłsudskiego w sierpniu 1915 roku. Pamiętniki i wiersze legionistów eksponują obrazy przywrócenia świątyni katolickich oraz serdecznego powitania żołnierzy w pobliskich wsiach i miasteczkach. Motywy unickie spotykamy m.in. w twórczości Staffa, Teslara, Relidzyńskiego, a nieco później Grodzickiej - Czechowskiej oraz księży Blotnickiego i Jeża. Interesującą częścią antologii są wiersze samych unitów. Przykładem może być „Pieśń do Matki Boskiej” ułożona przez unitę, który został wygnany za wiarę pod Ural. Mamy też wiersz Józefa Supsia z Rudna, którego za wierność unii trykrotnie zsyłano na Sybir. Dużo miejsca w antologii zajmują także utwory autorów współczesnych, którzy w bardziej zróżnicowany sposób pochodzą do tematyki unickiej. Przykładem mogą być utwory ze zbioru „Śmierć i chwala”, ballady unickie i inne utwory oraz tomik „Budowanie z czasu” autorstwa Stanisława Kolady, pochodzącego z Janowa Podlaskiego. To także wiersz ówczesnego proboszcza pratulinińskiego ks. Jana Rębisa, który w stulecie tragicznych wydarzeń w Pratulinie i Drelowie poświęcił unitom tekst „Odszedł już czas”. Dość szeroko to problematykę podjął również Krzysztof Kotłun z Chelma.

„Unicka antologia” to przedsięwzięcie pionierskie. Dotychczas utwory o tej tematyce były w rozproszeniu. Jej cennym uzupełnieniem jest wstęp przybliżający te problematykę, która poza wschodnią Polską jest jeszcze stosunkowo mało znana, szczególnie w odniesieniu do historii literatury.

Wiesław Gromadzki

Unici w poezji polskiej. Wstęp i opracowanie Szczepan Kalinowski, Biała Podlaska 2002.

Bank Gospodarki Żywnościowej poleca

Najniżej oprocentowane kredyty od :

- ✓ 3,0 % na zakup gruntów rolnych, maszyn, urządzeń i sprzętu rolniczego, modernizację, adaptację i rozbudowę gospodarstw rolnych, urządzenie i utworzenie gospodarstw rolnych, przedsięwzięcia w działach specjalnych produkcji rolnej dla młodych rolników,
- ✓ 3,75 % na restrukturyzację i modernizację mleczarstwa, na produkcję, skup i przetwórstwo mleka,
- ✓ 4,8 % na zakup nawozów i środków do produkcji rolnej, kwalifikowanego materiału siewnego oraz paliwa,
- ✓ 7,50 % na tworzenie nowych miejsc pracy na wsi oraz na nakłady inwestycyjne w rolnictwie.

Szczegółowych informacji udzielają:

Oddział w Białej Podlaskiej ul. Narutowicza 20 tel. 344-46-44 do 53

Filia w Parczewie, ul. Bema 2 tel. 355-19-10 do 19,

oraz Oddział w Radzynie Podlaskim ul. Chomiczewskiego 5 tel. 352-77-09

Pałace, dwory, dworki ... w rysunkach Mieczysława Skalmowskiego

Cieleśnica

Pałac z ok. 1835 r. w stylu eklektycznym klasycystycznego zbudowany i zaprojektowany zapewne przez Andrzeja Serwińskiego ówczesnego właściciela Cieleśnicy. Do 1944 r. właścicielem był baron Stanisław Rosenwerth.

Pamiętam z dzieciństwa taki obrazek: dworek mурowany w gankiem wspartym na kolumnach, część dachu już zawalona, jacyś przypadkowi lokatorzy, zarastający krzakami ogród dookoła. Dla nas, chłopców, to był świat tajemniczy i kuszący. Szperaliśmy na strychu w poszukiwaniu skarbów: jakaś stara lampa, ozdobna (srebrna?) taca, pobite naczynia ceramiczne, pogieyty lichtarz...

Po latach jestem znów w tym miejscu: nie ma najmniejszego śladu po „naszym” dworku! Zniknął, rozplynął się. Nie ma

nawet fundamentów, na tym miejscu stoją już nowe domy, ploty, drzewa. Co się stało z kolumnami, srebrną łyżką, starą lampą? Tak, nie ma powrotu do tamtego świata lat „sielskich, anielskich”. Było, minęło... Podobny los spotkał po wojnie większość ziemiańskich, szlacheckich dworków. Powoli, powoli zamieniały się w ruiny. Niektóre, nieliczne cudem ocalały. Bogu niech będą dzięki i ludziom mądrym.

Narysowałem kilka tych ocalałych skarbów. Są piękne!

Mieczysław Skalmowski

gościniec
BIALSKIE

NUMER ZAMKNIĘTO DO DRUKU
22 lutego 2002

Egzemplarz bezpłatny

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej

Redakcja: Bogdan Sozoniuk (redaktor naczelny), Elżbieta Chwałczuk (sekretarz redakcji)

Stale współpracują: Janusz Chomiuk, Wiesław Gromadzki, Szczepan Kalinowski, Ryszard Kornacki, Andrzej Kotyla, Edyta Wegiera, ODR Grabanów.

Adres redakcji: Starostwo Powiatowe ul. Brzeska 41; 21-500 Biała Podlaska ☎0(prefiks)83 343 75 31;

fax: 0(prefiks)83 343 36 09; e-mail: powiatbialski@lubelskie.pl

Zastrzegamy sobie prawo dokonywania skrótów w nadesłanych tekstach.

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

❖ reklama ❖ reklama ❖ reklama ❖ reklama ❖ reklama ❖

Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej

POCZTA POLSKA

REJONOWY URZĄD POCZTY

w Białej Podlaskiej

Pl. Wolności 9 tel. 083 3425631

POLECAMY USŁUGI

PRENUMERATA

LIST ZWYKŁY

LIST POLECONY

LIST EKSPRESOWY

LIST WARTOŚCIOWY

PRZEKAZ POCZTOWY

PACZKA POCZTOWA

Listy już od:

1,10 zł - zwykły

3,20 zł - polecony

5,70 zł - ekspresowy

od 5 zł - paczka pocztowa

PEWNOŚĆ

WYGODA

SZYBKOŚĆ

BEZPIECZEŃSTWO

UBEZPIECZENIE

TRANSPORT

PRESTIŻ

